

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 21.10.2009
COM(2009) 510 τελικό

2009/0164 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας και το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας

(αναδιατύπωση)

**{SEC (2009) 1373}
{SEC (2009) 1374 }**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1.1. Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η παρούσα πρόταση αποτελεί αναδιατύπωση της οδηγίας 2004/83/EK του Συμβουλίου, της 29^{ης} Απριλίου 2004, για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους και τον καθορισμό του περιεχομένου της παρεχόμενης προστασίας¹ (εφεξής «η οδηγία για την αναγνώριση» ή «η οδηγία»).

Στο πρόγραμμα της Χάγης η Επιτροπή κλήθηκε να ολοκληρώσει την αξιολόγηση των νομικών πράξεων της πρώτης φάσης και να υποβάλει τις πράξεις της δεύτερης φάσης στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενόψει της έκδοσής τους πριν από τα τέλη του 2010. Στο σχέδιο πολιτικής για το άσυλο² η Επιτροπή πρότεινε την ολοκλήρωση της δεύτερης φάσης του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου (ΚΕΣΑ) μέσω της αύξησης των απαιτήσεων προστασίας και της διασφάλισης της συνεκτικής εφαρμογής τους σε όλη την ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο (εφεξής «Σύμφωνο»), που εγκρίθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2008, προσέφερε περαιτέρω πολιτική υποστήριξη και δυναμική σε αυτόν τον στόχο, ζητώντας πρωτοβουλίες για την ολοκλήρωση της εγκαθίδρυσης του ΚΕΣΑ με στόχο την παροχή υψηλότερου επιπέδου προστασίας.

Επί του παρόντος, η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της πληθώρα πληροφοριών για την υλοποίηση της οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων εκτενών πληροφοριών για τις αδυναμίες που αφορούν τους όρους της οδηγίας και τον τρόπο εφαρμογής της στην πράξη.

- Τον Ιούνιο του 2007 η Επιτροπή παρουσίασε την **Πράσινη Βίβλο**³, η οποία απέβλεπε στον προσδιορισμό δυνατών εναλλακτικών λύσεων για τη διαμόρφωση της δεύτερης φάσης του ΚΕΣΑ. Ως απάντηση σε αυτή τη δημόσια διαβούλευση, η Επιτροπή **παρέλαβε 89 συνεισφορές από ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων φορέων**, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται μεγάλος αριθμός κρατών μελών και ΜΚΟ⁴, που υπέβαλαν πολλές ιδέες για πιθανές τροποποιήσεις της οδηγίας.
- Η Επιτροπή έχει συλλέξει πληροφορίες σχετικά με τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο και την υλοποίησή της μέσω των **τακτικών της δραστηριοτήτων παρακολούθησης** και επίσης έλαβε υπόψη της **ορισμένες μελέτες**, που εκπονήθηκαν από την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR) και διάφορες ΜΚΟ⁵ για την αξιολόγηση της εφαρμογής της οδηγίας, καθώς και μία έκθεση που συντάχθηκε εξ ονόματος της Επιτροπής από το ακαδημαϊκό δίκτυο Odysseus⁶.

¹ EE L 304 της 30.9.2004, σ. 12.

² Σχέδιο πολιτικής για το άσυλο - Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της προστασίας σε όλη την ΕΕ, COM(2008) 360.

³ COM (2007) 301.

⁴ Διαθέσιμες στην ακόλουθη διεύθυνση:

⁵ http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/immigration/integration/doc/2007/handbook_2007_el.pdf

⁶ UNHCR, "Asylum in the European Union, A study on the implementation of the Qualification Directive", Νοέμβριος 2007· ELENA/ECRE, "The impact of the EU Qualification Directive on International protection", Οκτώβριος 2008· France Terre d'Asile, "Asile La protection subsidiaire en

- Περαιτέρω δεδομένα συνελέχθησαν από τις απαντήσεις σε **λεπτομερή ερωτηματολόγια** τα οποία απέστειλε η Επιτροπή στα κράτη μέλη και στην κοινωνία των πολιτών.
- Επιπλέον, εκπονήθηκε **εξωτερική μελέτη** εξ ονόματος της Επιτροπής⁷, στην οποία αναλύονται τα υφιστάμενα αποδεικτικά στοιχεία και αποτελέσματα των διαβουλεύσεων και των ερωτηματολογίων με στόχο την προετοιμασία της εκτίμησης επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση.
- Επιπρόσθετα, η Επιτροπή διοργάνωσε **διάφορες συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων** για να συζητηθούν οι εν δυνάμει τροποποιήσεις της οδηγίας: **μία συνεδρίαση με δικαστές, ακαδημαϊκούς, την UNHCR και επιλεγμένο αριθμό εμπειρογνομόνων από τα ΚΜ** στις 26.06.2008· **δύο συνεδριάσεις με τα ΚΜ** (η πρώτη σε επίπεδο εμπειρογνομόνων στις 19.11.2008 και η δεύτερη στο πλαίσιο της Επιτροπής για τη μετανάστευση και το άσυλο στις 12.12.2008) και **δύο συνεδριάσεις με τις ΜΚΟ** στις 8.1.2009 και στις 23.2.2009.

Με βάση τα προαναφερθέντα, η Επιτροπή εντόπισε ως κύριο πρόβλημα την αοριστία και την ασάφεια των ελάχιστων απαιτήσεων που θεσπίστηκαν. Ως εκ τούτου, οι απαιτήσεις αυτές

- δεν επαρκούν για να διασφαλίσουν την πλήρη συμμόρφωση προς τα εξελισσόμενα ανθρώπινα δικαιώματα και τις απαιτήσεις του δικαίου περί προσφύγων·
- δεν έχουν επιτύχει επαρκές επίπεδο εναρμόνισης και
- έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της λήψης αποφάσεων.

Τα ίδια συμπεράσματα εξήχθησαν όσον αφορά την οδηγία 2005/85/EK του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα (εφεξής «οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου»)⁸.

Η παρούσα πρόταση εκδίδεται μαζί με την αναδιατυπωμένη οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου με σκοπό τη διασφάλιση υψηλότερου επιπέδου εναρμόνισης και καλύτερων ουσιαστικών και δικονομικών απαιτήσεων προστασίας, με την παρούσα νομική βάση, για την εγκαθίδρυση κοινής διαδικασίας ασύλου και ενιαίου καθεστώτος, όπως απαιτείται από το Πρόγραμμα της Χάγης. Οι τροποποιήσεις αναμένεται:

- α) να **απλουστεύσουν τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και να οδηγήσουν σε περισσότερο εμπειριστατωμένες αποφάσεις** σε πρώτο βαθμό, **αποτρέποντας με αυτόν τον τρόπο τις καταχρήσεις**·

Europe: Un mosaïque de droits", Les cahiers du social no 18, Σεπτέμβριος 2008· Dutch Refugee Council/ECRE, 'Networking on the Transposition of the Qualification Directive', Δεκέμβριος 2008, Nijmegen University, "The Qualification Directive: Central themes, Problem issues, and Implementation in selected MS", Karin Zwaan (ed), 2007.

⁶ Διαθέσιμες στην ακόλουθη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/asylum/studies/wai/doc_asylum_studies_en.htm

⁷ GHK, Impact assessment studies on The future development of measures on the qualification and status of third country nationals or stateless persons as persons in need of international protection and on the content of the protection granted, based on Council Directive 2004/83/EC και The future development of measures on procedures in MS for granting and withdrawing refugee status, based on Council Directive 2005/85/EC, Πολλαπλή σύμβαση-πλαίσιο υπηρεσιών JLS/2006/A1/004.

⁸ EE L 326 της 13.12.2005, σ.13.

β) να εκσυγχρονίσουν τις διαδικασίες για την παροχή δικαιωμάτων, βελτιώνοντας με τον τρόπο αυτό την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας ασύλου, και

γ) να διασφαλίσουν τη συνοχή με τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ).

Ειδικότερα:

α) Λόγω της αοριστίας και της ασάφειας που χαρακτηρίζουν ορισμένες από τις διατάξεις της οδηγίας, οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην επίτευξη ταχειών και εμπειριστατωμένων αποφάσεων, ενώ η δυνατότητα ερμηνείας των εννοιών με διάφορους τρόπους οδηγεί σε εντατική χρήση των προσφυγών και μεταγενέστερων αιτήσεων και σε υψηλά ποσοστά επιτυχών προσφυγών κατά αρνητικών αποφάσεων. Με τη μείωση του περιθωρίου της αβεβαιότητας και του διοικητικού σφάλματος, **με τη διευκρίνιση των νομικών εννοιών και επομένως με την απλούστευση της εφαρμογής τους**, η πρόταση ενισχύει την ικανότητα των αρχών να αντιμετωπίζουν περιπτώσεις αβάσιμων και καταχρηστικών αιτήσεων και γενικότερα να επεξεργάζονται ταχύτερα τις αιτήσεις ενώ επιτυγχάνουν εμπειριστατωμένες αποφάσεις, που δεν ανατρέπονται συχνά κατόπιν ένδικου μέσου και ως εκ τούτου αποφεύγονται οι παρατεταμένες δικαστικές διαδικασίες. Η πρόταση θα οδηγεί επίσης σε ταχύτερη πρόσβαση των προσώπων που όντως χρήζουν προστασίας στα δικαιώματα που θεσπίζονται στην οδηγία ενώ ταυτόχρονα θα στηρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών να απομακρύνουν ταχέως από το έδαφός τους αιτούντες άσυλο των οποίων απορρίφθηκε η αίτηση και θα βελτιώνει την αξιοπιστία όλης της διαδικασίας.

β) Η πρόταση επιδιώκει να εκσυγχρονίσει τις διαδικασίες και να μειώσει το διοικητικό κόστος και τα βάρη που συνδέονται με τη διατήρηση δύο καθεστώτων προστασίας. Λόγω της προσέγγισης των δικαιωμάτων που παρέχονται στις δύο κατηγορίες δικαιούχων προστασίας, οι αρχές δεν θα χρειάζονται πλέον να εφαρμόζουν διακριτές προϋποθέσεις και διαδικασίες για την έκδοση αδειών διαμονής και ταξιδιωτικών εγγράφων καθώς και για την παροχή πρόσβασης στην απασχόληση, στην κοινωνική αρωγή, στην ιατρική περίθαλψη, στα ευεργετήματα για τα μέλη της οικογένειας και στα προγράμματα κοινωνικής ένταξης. Οι συναφείς διοικητικές διαδικασίες θα εκσυγχρονισθούν και το κόστος που συνδέεται με τη δημιουργία και τη διατήρηση διαφορετικών υποδομών θα μειωθεί.

γ) Τέλος, στο βαθμό που οι υποχρεώσεις για τους πρόσφυγες και τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν αντικείμενο συνεχώς εξελισσόμενης επίσημης ερμηνείας από αρμόδιους εθνικούς και διεθνείς φορείς και δικαιοδοτικά όργανα, η πρόταση επιδιώκει να διασφαλίσει την **πλήρη συμμόρφωση των απαιτήσεων του κεκτημένου της ΕΕ με τις απαιτήσεις που αναπτύχθηκαν μετά από την έκδοση της οδηγίας από τη νομολογία του ΔΕΚ και του ΕΔΔΑ.**

Όσον αφορά τα δημοσιονομικά και τα διοικητικά βάρη που απορρέουν από τα προβλεπόμενα μέτρα για τα κράτη μέλη εκείνα που αντιμετωπίζουν ειδικές και δυσανάλογες πιέσεις στα συστήματα ασύλου τους, ιδίως λόγω της γεωγραφικής τους θέσης ή της δημογραφικής τους κατάστασης, θα αξιοποιηθούν οι πόροι του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων για την παροχή της δέουσας στήριξης στα εν λόγω κράτη μέλη και για τη διασφάλιση της περισσότερο δίκαιης κατανομής των βαρών μεταξύ όλων των κρατών μελών. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο θα συντονίσει και θα στηρίζει κοινή δράση για να συνδράμει τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες πιέσεις και γενικότερα για να βοηθήσει τα κράτη μέλη στον εντοπισμό των περισσότερο αποδοτικών από άποψη κόστους

τρόπων για την υλοποίηση των προβλεπόμενων μέτρων μέσω της συγκέντρωσης καλών πρακτικών και της διαρθρωμένης ανταλλαγής ικανοτήτων υψηλού επιπέδου.

1.2. Γενικό πλαίσιο

Κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης του ΚΕΣΑ, ο στόχος που τέθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε αφορούσε την εναρμόνιση των νομικών πλαισίων των κρατών μελών βάσει κοινών ελάχιστων απαιτήσεων. Η οδηγία για την αναγνώριση εκδόθηκε επομένως για να καθορίσει κοινά κριτήρια για τον προσδιορισμό των προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας και για να διασφαλίσει ότι σε όλα τα κράτη μέλη διατίθεται για τα πρόσωπα αυτά τουλάχιστον ένα ελάχιστο επίπεδο ευεργετημάτων.

Η παρούσα πρόταση αποβλέπει στην αντιμετώπιση των αδυναμιών που διαπιστώθηκαν κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης της νομοθεσίας για το άσυλο και στη διασφάλιση υψηλότερων και περισσότερο εναρμονισμένων απαιτήσεων προστασίας, κατά την πορεία προς κοινή διαδικασία ασύλου και ενιαίο καθεστώς, όπως ορίστηκε στα συμπεράσματα του Τάμπερε και επαναλήφθηκε στο πρόγραμμα της Χάγης. Η λεπτομερής ανάλυση των προβλημάτων που διαπιστώθηκαν σε σχέση με την παρούσα οδηγία και σχετικά με την προετοιμασία που πραγματοποιήθηκε για την έκδοσή της, ο προσδιορισμός και η αξιολόγηση των επιλογών πολιτικής και ο προσδιορισμός και η αξιολόγηση της προτιμώμενης επιλογής πολιτικής περιλαμβάνονται στην εκτίμηση επιπτώσεων, που επισυνάπτεται στην παρούσα πρόταση.

1.3. Συνοχή με άλλες πολιτικές και στόχους της Ένωσης

Η παρούσα πρόταση ευθυγραμμίζεται πλήρως με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε του 1999 και το πρόγραμμα της Χάγης του 2004 σε σχέση με την εγκαθίδρυση του ΚΕΣΑ.

2. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥΣ

Από τις προτάσεις που υποβλήθηκαν ως απάντηση στην Πράσινη Βίβλο του Ιουνίου 2007 και τις προαναφερόμενες μελέτες που αξιολογούν την υλοποίηση της οδηγίας, η Επιτροπή άντλησε πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τα θέματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν στην πρόταση τροποποίησης. Όπως προαναφέρθηκε λεπτομερώς, η Επιτροπή διοργάνωσε επίσης μια σειρά διαβουλεύσεων για να συζητήσει ανεπίσημα το ευρύ περίγραμμα των προτεινόμενων τροποποιήσεων με τα κράτη μέλη, τις ΜΚΟ, την UNHCR, δικαστές που ασχολούνται με θέματα προσφύγων και ακαδημαϊκούς.

Τα μέρη της διαβούλευσης εξέφρασαν τη στήριξή τους στην περαιτέρω εναρμόνιση τόσο ως προς τους λόγους όσο και ως προς το περιεχόμενο της προστασίας. Τα κράτη μέλη διαφοροποιήθηκαν σχετικά με τα θέματα της διεύρυνσης του ορισμού των μελών της οικογένειας και την τροποποίηση του ορισμού της «ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας». Υπήρξε γενική συναίνεση μεταξύ των κρατών μελών για την ανάγκη προσέγγισης των δικαιωμάτων που συνδέονται με το καθεστώς του πρόσφυγα και την επικουρική προστασία, με παράλληλη διατήρηση δύο χωριστών καθεστώτων. Αντίθετα, η UNHCR και η κοινωνία των πολιτών υποστήριξαν την καθιέρωση ενιαίου καθεστώτος. Οι ενδιαφερόμενοι τόνισαν περαιτέρω την ανάγκη αποσαφήνισης του άρθρου 15 στοιχείο γ).

Η Επιτροπή προτείνει μια ρεαλιστική προσέγγιση, η οποία συνίσταται στη διεύρυνση του ορισμού των μελών οικογένειας στο βαθμό που απαιτείται για τη διασφάλιση της συνοχής με

τις προτάσεις για την τροποποίηση του κανονισμού του Δουβλίνου⁹ και της οδηγίας για τις συνθήκες υποδοχής¹⁰. Ως προς τον ορισμό του λόγου διώξης που αποτελεί η «ιδιότητα μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας», πρέπει να διατυπωθούν περισσότερες συγκεκριμένες οδηγίες για τη βαρύτητα που πρέπει να δίδεται σε πτυχές σχετικές με τα θέματα φύλου. Επιπλέον, οι τροπολογίες έχουν ως στόχο την κατάργηση όλων των διαφορών στη μεταχείριση των δύο κατηγοριών που δεν μπορούν να θεωρηθούν αντικειμενικά δικαιολογημένες, οδεύοντας κατά τον τρόπο αυτό προς την ομοιομορφία της προστασίας με ταυτόχρονη διατήρηση της διάκρισης μεταξύ των δύο καθεστώτων.

Η απαίτηση ύπαρξης «σοβαρής και προσωπικής απειλής» στο άρθρο 15 στοιχείο γ) ερμηνεύθηκε από το ΔΕΚ στην απόφασή του, της 17^{ης} Φεβρουαρίου 2009, στην υπόθεση C-465/07¹¹. Το Δικαστήριο καθόρισε τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μια τέτοια απειλή μπορεί, κατ' εξαίρεση, να θεωρηθεί αποδεδειγμένη σε περίπτωση αιτούντος τον οποίο η απειλή δεν αφορά ειδικώς λόγω των χαρακτηριστικών της κατάστασής του και παρείχε οδηγίες για τη χρήση του βαθμού της αδιακρίτως ασκούμενης βίας που χαρακτηρίζει την ένοπλη σύρραξη ως κριτήριο για την αξιολόγηση της ύπαρξης σοβαρής και προσωπικής απειλής. Σε αυτό το πλαίσιο, το Δικαστήριο εξέτασε τη λογική, τη δομή και τη διατύπωση διαφόρων διατάξεων της οδηγίας και διαπίστωσε ότι όλες συνεκτικά στηρίζουν και επικυρώνουν αυτή την ερμηνεία. Επιπλέον, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αυτή η ερμηνεία συνάδει πλήρως με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (ΕΣΔΑ), συμπεριλαμβανομένης της νομολογίας του ΕΔΔΑ σχετικά με το άρθρο 3. Επομένως, *ενόψει των ερμηνευτικών οδηγιών αυτής της απόφασης και του γεγονότος ότι οι σχετικές διατάξεις αποδείχθηκαν συμβατές με την ΕΣΔΑ, δεν θεωρείται απαραίτητη η τροποποίηση του άρθρου 15 στοιχείο γ).*

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

3.1. Σύνοψη της προτεινόμενης δράσης

Η παρούσα πρόταση έχει ως κύριο στόχο να διασφαλίσει:

- **υψηλότερες απαιτήσεις προστασίας** τόσο όσον αφορά τους λόγους όσο και το περιεχόμενο της προστασίας σύμφωνα με τις διεθνείς απαιτήσεις, και ιδίως να διασφαλίσει την πλήρη και συνολική εφαρμογή της Σύμβασης της Γενεύης περί του καθεστώτος των προσφύγων, της 28^{ης} Ιουλίου 1951, όπως συμπληρώθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31^{ης} Ιανουαρίου 1967 (εφεξής «Σύμβαση της Γενεύης») και την πλήρη τήρηση της ΕΣΔΑ και του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (εφεξής «Χάρτης της ΕΕ») και

⁹ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από άπατριδα (COM (2008) 820 τελικό/2).

¹⁰ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη (COM (2008) 815 τελικό/2).

¹¹ Ζητήθηκε από το Δικαστήριο η έκδοση απόφασης περί προδικαστικού ερωτήματος σχετικά με το εάν η ύπαρξη σοβαρής και προσωπικής απειλής κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας του αιτούντος επικουρική προστασία εξαρτάται από την προϋπόθεση της απόδειξης εκ μέρους του αιτούντος ότι η απειλή τον αφορά ειδικώς λόγω των χαρακτηριστικών της καταστάσής του και σε περίπτωση αρνητικής απάντησης, να προσδιοριστεί το κριτήριο βάσει του οποίου μπορεί να θεωρηθεί αποδεδειγμένη η ύπαρξη τέτοιας απειλής.

- την περαιτέρω εναρμόνιση των απαιτήσεων προστασίας για να μειωθούν οι δευτερογενείς μετακινήσεις στο μέτρο που αυτές οφείλονται στην ποικιλία των εθνικών νομικών πλαισίων και πρακτικών λήψης αποφάσεων και στα διαφορετικά επίπεδα δικαιωμάτων που παρέχονται στα διάφορα κράτη μέλη.

Για το σκοπό αυτό, η πρόταση εξετάζει ορισμένα θέματα που παρουσιάζονται κατωτέρω. Η λεπτομερής επεξήγηση των τροπολογιών περιλαμβάνεται στο παράρτημα της παρούσας πρότασης.

1. Υπεύθυνοι προστασίας

Η έλλειψη σαφήνειας της έννοιας επιτρέπει την ύπαρξη μεγάλων αποκλίσεων και πολύ ευρείων ερμηνειών που μπορεί να μην πληρούν τις απαιτήσεις που θεσπίζονται από τη Σύμβαση της Γενεύης σχετικά με το συνιστά δέουσα προστασία. Για παράδειγμα, εθνικές αρχές ερμηνεύοντας ευρέως τον παρόντα ορισμό έχουν θεωρήσει ως εν δυνάμει υπεύθυνους προστασίας φατρίες και φυλές, παρά το γεγονός ότι αυτές δεν μπορούν να εξισωθούν με τα κράτη όσον αφορά την ικανότητά τους να παρέχουν προστασία. Σε άλλες περιστάσεις, οι αρχές έχουν θεωρήσει ως υπεύθυνους προστασίας μη κυβερνητικές οργανώσεις όσον αφορά γυναίκες που κινδυνεύουν από ακρωτηριασμό των γεννητικών τους οργάνων και εγκλήματα τιμής, παρά το γεγονός ότι αυτές οι οργανώσεις μπορεί να παράσχουν μόνο προσωρινή ασφάλεια ή απλά και μόνο καταφύγιο στα θύματα δίωξης. Για την πρόληψη αυτών των κενών προστασίας και τη διασφάλιση της πλήρους συμμόρφωσης προς τη Σύμβαση της Γενεύης και της βελτίωσης της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της λήψης αποφάσεων καθώς και της ερμηνευτικής συνεκτικότητας και συνοχής με άλλες διατάξεις της οδηγίας, η πρόταση αποσαφηνίζει τα κριτήρια για την αξιολόγηση του χαρακτήρα της προστασίας.

Όταν στην οδηγία περιλαμβάνονται ενδεικτικές απαριθμήσεις χρησιμοποιούνται όροι όπως «περιλαμβάνει» ή «μεταξύ άλλων»· επομένως, η απουσία αυτών των όρων στο άρθρο 7 αποτελεί ήδη ένδειξη του εξαντλητικού χαρακτήρα της απαρίθμησης. Ωστόσο, για λόγους ενίσχυσης της σαφήνειας, είναι σκόπιμο να διευκρινισθεί ρητά ότι η απαρίθμηση υπεύθυνων προστασίας είναι εξαντλητική.

Είναι απαραίτητο επίσης να διευκρινισθεί ότι η προστασία πρέπει να είναι αποτελεσματική και διαρκής και ότι οι μη κρατικοί υπεύθυνοι προστασίας πρέπει να επιθυμούν να επιβάλλουν την τήρηση του κράτους δικαίου και να είναι σε θέση να το πράξουν. Η έννοια της «επιθυμίας προστασίας» αντανακλά την απαίτηση που ήδη προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 της οδηγίας, σύμφωνα με την οποία ο αιτών *πρέπει να έχει πρόσβαση στην προστασία*. Απλά και μόνο το γεγονός ότι μια οντότητα είναι σε θέση να παράσχει προστασία δεν επαρκεί, πρέπει επίσης να έχει την επιθυμία να προστατεύσει το συγκεκριμένο πρόσωπο. Αντίστροφα, η απλή «επιθυμία προστασίας» δεν επαρκεί εάν *ελλείπει η «ικανότητα προστασίας»*. Επιπλέον, ακόμα και οι υπεύθυνοι που επιθυμούν και είναι σε θέση *κατ' αρχήν να παράσχουν προστασία αλλά δεν την παρέχουν στην πράξη* ή που μπορούν να παράσχουν προστασία *μόνο σε μεταβατική ή προσωρινή βάση* αποκλείονται από το πεδίο της έννοιας. Η αναφορά στην επιβολή της τήρησης του κράτους δικαίου αποδίδει μεγαλύτερη σημασία σε μια προϋπόθεση που ήδη προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2, ήτοι *στη λειτουργία αποτελεσματικού νομικού συστήματος*.

Τέλος, η προϋπόθεση ότι η προστασία πρέπει να είναι αποτελεσματική και διαρκής διασφαλίζει τη συνοχή με το άρθρο 11 παράγραφος 2 της οδηγίας, που απαιτεί, για τους

σκοπούς της παύσης να είναι η μεταβολή των συνθηκών στη χώρα καταγωγής *ουσιαστικής και μη προσωρινής φύσεως*.

2. Εγχώρια προστασία

Ο σκοπός και το περιεχόμενο της διεθνούς προστασίας δεν περιορίζονται στη *μη επαναπροώθηση*. Επομένως, πρέπει να διευκρινισθεί ότι η διεθνής προστασία μπορεί να μην χορηγείται μόνο όπου υπάρχει *προστασία* τουλάχιστον σε τμήμα της χώρας καταγωγής. Πρέπει επίσης να διασφαλισθεί ότι η έννοια της εγχώριας προστασίας συμμορφώνεται με το άρθρο 3 της ΕΣΔΑ, όπως ερμηνεύθηκε σε πρόσφατη απόφαση του ΕΔΔΑ¹². Ο παρών ορισμός όχι μόνο παραλείπει ουσιαστικές απαιτήσεις που απορρέουν από την εν λόγω απόφαση, αλλά αντιβαίνει πλήρως στις προϋποθέσεις που τέθηκαν από το Δικαστήριο αυτό. Επομένως, η πρόταση:

- εισάγει επί λέξει τις προϋποθέσεις που θεσπίστηκαν στην προαναφερόμενη απόφαση για τη δυνατότητα εφαρμογής της έννοιας της εγχώριας προστασίας, ήτοι ότι ο αιτών πρέπει να μπορεί να ταξιδέψει, να γίνει δεκτός και να εγκατασταθεί στο εναλλακτικό μέρος·
- καταργεί την πιθανότητα εφαρμογής της εναλλακτικής λύσης της εγχώριας φυγής παρά τα τεχνικά εμπόδια ως ασύμβατη με τις προαναφερόμενες απαιτήσεις·
- περιλαμβάνει αναφορά στην υποχρέωση των αρχών να συγκεντρώνουν ακριβείς και ενημερωμένες πληροφορίες για τη γενική κατάσταση στη χώρα, αντανακλώντας επομένως το άρθρο 8 παράγραφος 1 της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου.

3. Η απαίτηση «αιτιώδους συνάφειας»

Σε πολλές περιπτώσεις όπου η δίωξη προέρχεται από μη κρατικούς υπεύθυνους, όπως παραστρατιωτικές οργανώσεις, φατρίες, εγκληματικά δίκτυα, τοπικές κοινότητες ή οικογένειες, η πράξη της δίωξης δεν τελείται για λόγους που αφορούν τη Σύμβαση της Γενεύης, αλλά, για παράδειγμα, λόγω εγκληματικών κινήτρων ή ιδιωτικής αντεκδίκησης. Ωστόσο, συχνά σε ανάλογες περιπτώσεις το κράτος δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμεί να παράσχει προστασία στο συγκεκριμένο πρόσωπο βάσει *λόγου που αφορά τη Σύμβαση της Γενεύης* (για παράδειγμα ηλικία, φύλο, εθνικότητα, κ.λπ.) Για την αντιμετώπιση πιθανών κενών στην προστασία, η πρόταση ορίζει ρητά ότι η απαίτηση σύνδεσης μεταξύ των πράξεων δίωξης και των λόγων δίωξης πληρούται επίσης όπου υπάρχει σύνδεση μεταξύ των πράξεων δίωξης και της έλλειψης προστασίας κατά ανάλογων πράξεων.

4. Ιδιότητα μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας

Το φύλο από μόνο του συνήθως δεν επαρκεί ως κριτήριο για τον προσδιορισμό ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας και γενικά χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες όπως η κοινωνική τάξη, η οικογενειακή κατάσταση, η σχέση με έθνος ή φατρία. Ωστόσο, οι γυναίκες μπορούν να αποτελούν ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα σε ορισμένες κοινωνίες, όπως αποδεικνύεται από τη διακριτική μεταχείρισή τους όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματά τους. Η ασαφής διατύπωση της τελευταίας φράσης του άρθρου 10 παράγραφος 1 στοιχείο δ) επιτρέπει κενά προστασίας και αποκλίνουσες σε μεγάλο βαθμό ερμηνείες. Για την παροχή σαφών και επωφελών οδηγιών και για τη διασφάλιση της συνεκτικότητας, η τροποποίηση

¹² Απόφαση της 11^{ης} Ιανουαρίου 2007, Selah Sheikh κατά των Κάτω Χωρών, σκέψη 141.

διευκρινίζει ότι το φύλο πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη για τους σκοπούς του καθορισμού ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας.

5. Παύση του καθεστώτος πρόσφυγα και του καθεστώτος επικουρικής προστασίας

Η οδηγία για την αναγνώριση δεν περιλαμβάνει αναφορές στις εξαιρέσεις των ρητρών παύσης που αφορούν τις περιπτώσεις στις οποίες «έχουν παύσει να υφίστανται οι συνθήκες», που ορίζονται στα άρθρα 1Γ(5) και 1Γ(6) της Σύμβασης της Γενεύης. Αυτές οι εξαιρέσεις προβλέπουν τη συνέχιση της προστασίας για «επιτακτικούς λόγους που απορρέουν από προηγούμενη δίωξη» και ερμηνεύονται ως αντανάκλαση γενικής ανθρωπιστικής αρχής. Η πρόταση εισάγει αυτές τις εξαιρέσεις τόσο για το καθεστώς πρόσφυγα όσο και για την επικουρική προστασία.

6. Διαφοροποίηση αναφορικά με το περιεχόμενο των καθεστώτων προστασίας

Μία τροποποίηση, που αναμένεται να απλοποιήσει σημαντικά και να εκσυγχρονίσει τις διαδικασίες καθώς και να μειώσει το διοικητικό κόστος, αποβλέπει στην προσέγγιση των δικαιωμάτων που παρέχονται στις δύο κατηγορίες δικαιούχων προστασίας. Όταν εισήχθη η επικουρική προστασία, θεωρήθηκε ότι το καθεστώς αυτό είχε προσωρινό χαρακτήρα. Ως εκ τούτου, η οδηγία επιτρέπει στα κράτη μέλη τη διακριτική ευχέρεια της παροχής στους δικαιούχους χαμηλότερου επιπέδου δικαιωμάτων από ορισμένες απόψεις. Ωστόσο, η πείρα που αποκτήθηκε μέχρι στιγμής στην πράξη έχει καταδείξει ότι αυτή η αρχική υπόθεση δεν ήταν ακριβής. Επομένως, είναι απαραίτητη η άρση οποιωνδήποτε περιορισμών των δικαιωμάτων των δικαιούχων επικουρικής προστασίας που δεν μπορούν πλέον να θεωρηθούν ως απαραίτητοι και αντικειμενικά δικαιολογημένοι. Αυτή η προσέγγιση των δικαιωμάτων είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της πλήρους τήρησης της αρχής της μη διακριτικής μεταχείρισης, όπως ερμηνεύθηκε στη πρόσφατη νομολογία του ΕΔΔΑ¹³, και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού. Επιπλέον, ανταποκρίνεται στην απαίτηση του προγράμματος της Χάγης για τη δημιουργία ενιαίου καθεστώτος προστασίας.

7. Περιεχόμενο της προστασίας

Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχονται επίσημα στους δικαιούχους προστασίας, πρέπει να εξετασθούν οι ειδικές προκλήσεις ένταξης τις οποίες πρέπει αυτοί να αντιμετωπίσουν.

α) Αναγνώριση τίτλων: Για να αντιμετωπιστούν οι πρακτικές δυσκολίες που απορρέουν από την αδυναμία των δικαιούχων να παρέχουν τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία και τις περιορισμένες οικονομικές τους δυνατότητες, η πρόταση ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν κατάλληλες εναλλακτικές διαδικασίες και να τους απαλλάσσουν από τα σχετικά τέλη ή να τους παρέχουν οικονομική ενίσχυση, όπου απαιτείται.

β) Πρόσβαση στην επαγγελματική κατάρτιση και απασχόληση: Οι δικαιούχοι προστασίας συχνά δεν μπορούν να εργασθούν επί σειρά ετών ή δεν είναι εξοικειωμένοι με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και τις πρακτικές πρόσληψης. Η πρόταση υποχρεώνει τα κράτη μέλη να τους προσφέρουν πρόσβαση σε μαθήματα κατάρτισης για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους και σε παροχή συμβουλών από υπηρεσίες απασχόλησης.

¹³ Απόφασεις της 15^{ης} Φεβρουαρίου 2006 στις υποθέσεις Niedzwiecki κατά Γερμανίας και Okpisz κατά Γερμανίας.

γ) Πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης: Οι πραγματικές ευκαιρίες ένταξης των δικαιούχων προστασίας θα αυξάνονταν σημαντικά εάν το διαφορετικό εκπαιδευτικό και επαγγελματικό ιστορικό τους ή οι άλλες ιδιαιτερότητες της κατάστασής τους λαμβάνονταν δεόντως υπόψη από τις υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης. Η πρόταση απαιτεί από τα κράτη μέλη να αναπτύξουν στις πολιτικές τους ένταξης τις απαντήσεις που θεωρούν κατάλληλες για την κάλυψη αυτών των ειδικών αναγκών.

δ) Πρόσβαση σε κατάλυμα: Πολλοί δικαιούχοι προστασίας αντιμετωπίζουν άμεσες και έμμεσες διακρίσεις στη στεγαστική αγορά. Σύμφωνα με την προσέγγιση που προκρίθηκε στο εγχειρίδιο σχετικά με την ένταξη¹⁴, η πρόταση καλεί τα κράτη μέλη να θεσπίσουν πολιτικές με στόχο την πρόληψη της διακριτικής μεταχείρισης και την επίτευξη ίσων ευκαιριών.

ε) Δυνατότητες μείωσης των ευεργετημάτων σε περιπτώσεις «κατασκευασμένων» αξιώσεων: Αυτές οι δυνατότητες δεν προωθούν την ένταξη και δημιουργούν ανησυχίες από την προοπτική της αρχής της μη διακριτικής μεταχείρισης. Επιπλέον, η περιορισμένη τους χρήση στην πράξη αποτελεί ένδειξη της περιορισμένης τους προστιθέμενης αξίας. Επομένως, προτείνεται η κατάργηση αυτών των δυνατοτήτων.

8. Μέλη οικογένειας

Ο ορισμός των μελών οικογένειας διευρύνεται ώστε να λαμβάνεται υπόψη η περίπτωση όπου ο δικαιούχος προστασίας είναι ανήλικος και το ευρύ φάσμα περιπτώσεων όπου ο ανήλικος μπορεί να είναι εξαρτημένος, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι το αποφασιστικό κριτήριο είναι το μείζον συμφέρον του παιδιού.

3.2. Νομική βάση

Η παρούσα πρόταση τροποποιεί την οδηγία 2004/83/EK και χρησιμοποιεί την ίδια νομική βάση όπως η εν λόγω πράξη, ήτοι το άρθρο 63 παράγραφος 1 σημείο 1 στοιχείο γ), σημείο 2 στοιχείο α) και σημείο 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ.

Το άρθρο 1 του πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, που προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ορίζει ότι η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο μπορούν να επιλέξουν να συμμετέχουν στα μέτρα για την εγκαθίδρυση κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου αυτού, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία γνωστοποίησαν ότι επιθυμούν να συμμετάσχουν στη θέσπιση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, η θέση αυτών των κρατών μελών όσον αφορά την παρούσα οδηγία δεν επηρεάζει την πιθανή τους συμμετοχή όσον αφορά τη νέα οδηγία.

Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας, που προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Δανία δεν δεσμεύεται από την οδηγία, ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.

3.3. Αρχή της επικουρικότητας

Ο τίτλος IV της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΚ) που αφορά τις θεωρήσεις, το άσυλο, τη μετανάστευση και άλλες πολιτικές σχετικές με την ελεύθερη

¹⁴ Δεύτερη έκδοση, διατίθεται στην ακόλουθη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/immigration/integration/doc/2007/handbook_2007_el.pdf, σσ. 32-36

κυκλοφορία των προσώπων αναθέτει ορισμένες αρμοδιότητες για τα θέματα αυτά στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Αυτές οι αρμοδιότητες πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με το άρθρο 5 της συνθήκης ΕΚ.

Λόγω του διεθνικού χαρακτήρα των προβλημάτων που αφορούν το άσυλο, η ΕΕ βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση για να προτείνει λύσεις, ιδίως όσον αφορά θέματα σχετικά με την αναγνώριση και το καθεστώς των δικαιούχων προστασίας. Μολονότι με τη θέσπιση της παρούσας οδηγίας, επιτεύχθηκε σημαντικό επίπεδο εναρμόνισης, απαιτείται περαιτέρω δράση της ΕΕ για την επίτευξη υψηλότερων και περισσότερο εναρμονισμένων απαιτήσεων προστασίας καθώς και για τη μετάβαση σε ενιαίο καθεστώς. Ειδικότερα, απαιτούνται επειγόντως περαιτέρω προσπάθειες για την επίτευξη ισότιμης μεταχείρισης ώστε να διασφαλισθεί ότι το σύστημα του Δουβλίνου μπορεί να λειτουργήσει δίκαια και αποτελεσματικά. Όπως τονίστηκε στο σχέδιο πολιτικής, για να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος αυτού, πρέπει να διασφαλισθεί ότι οι αιτούντες άσυλο που υπάγονται σε αυτό έχουν ίση πρόσβαση στην προστασία.

Στο σύμφωνο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε την ανησυχία του για το γεγονός ότι παραμένουν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με την παροχή προστασίας και τις μορφές που λαμβάνει η προστασία αυτή και ζήτησε νέες πρωτοβουλίες για την ολοκλήρωση της εγκαθίδρυσης του ΚΕΣΑ, που προβλέπεται στο πρόγραμμα της Χάγης, και επομένως για την παροχή υψηλότερου βαθμού προστασίας, όπως προτείνεται από την Επιτροπή στο σχέδιο πολιτικής της.

3.4. Αρχή της αναλογικότητας

Η σχετική εκτίμηση επιπτώσεων αξιολόγησε κάθε επιλογή που προβλεπόταν για την επίλυση των διαπιστωθέντων προβλημάτων προκειμένου να επιτύχει την ιδανική ισορροπία μεταξύ της πρακτικής αξίας και των αναγκαίων προσπαθειών και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η επιλογή της δράσης της ΕΕ δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου επίλυσης των προβλημάτων αυτών.

3.5. Συνέπειες στα θεμελιώδη δικαιώματα

Η παρούσα πρόταση καταρτίστηκε μετά από ενδελεχή εξέταση για να εξασφαλιστεί ότι οι διατάξεις της συνάδουν πλήρως με i) θεμελιώδη δικαιώματα που απορρέουν από γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου, οι οποίες, από την πλευρά τους, είναι αποτέλεσμα συνταγματικών παραδόσεων κοινών στα κράτη μέλη και της ΕΣΔΑ, όπως κατοχυρώνεται επιπλέον στον Χάρτη της ΕΕ και ii) υποχρεώσεις που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, ιδίως από τη Σύμβαση της Γενεύης και από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού.

Η πρόταση θα αυξήσει την *πρόσβαση στην προστασία και τη δικαιοσύνη*: με τη διευκρίνιση των λόγων προστασίας θα μειώσει τα κενά προστασίας και τις ποικίλες πρακτικές αναγνώρισης και θα οδηγήσει σε συνολική βελτίωση της ποιότητας της λήψης αποφάσεων. Επίσης θα αυξήσει την *πρόσβαση στην κοινωνική προστασία, την αγορά εργασίας και τη συνολική ένταξη*, στο βαθμό που θα αυξήσει το επίπεδο δικαιωμάτων των δικαιούχων επικουρικής προστασίας και γενικότερα των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και των μελών της οικογένειάς τους (με την προσέγγιση των δικαιωμάτων των δύο καθεστώτων, την αύξηση του συνολικού επιπέδου δικαιωμάτων που παρέχεται στους δικαιούχους προστασίας, τη διεύρυνση του ορισμού των μελών της οικογένειας και την απάλειψη της δυνατότητας μείωσης των ευεργετημάτων σε περίπτωση «κατασκευασμένων» αξιώσεων). Η προσέγγιση των δικαιωμάτων και η βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην προστασία

(τροποποιήσεις της απαίτησης αιτιώδους συνάφειας και της «ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας») θα ενισχύσουν την αρχή της μη διακριτικής μεταχείρισης. Τέλος, πολλές τροποποιήσεις με στόχο τη διεύρυνση του ορισμού των μελών της οικογένειας και την αύξηση των δικαιωμάτων που παρέχονται στους δικαιούχους προστασίας και στα μέλη της οικογένειάς τους θα έχουν επίσης θετικές συνέπειες όσον αφορά την ενίσχυση των δικαιωμάτων του παιδιού.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ανιθαγενών ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους
⇒ δικαιούχων διεθνούς προστασίας ⇐ και το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 63 παράγραφος 1 σημείο 1 στοιχείο γ), σημείο 2 στοιχείο α) και σημείο 3 στοιχείο α),

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹⁵,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών¹⁶,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία που θεσπίζεται στο άρθρο 251 της συνθήκης¹⁷,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ορισμένες ουσιαστικές αλλαγές πρέπει να επέλθουν στην οδηγία 2004/83/EK του Συμβουλίου, της 29¹⁵ Απριλίου 2004, για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους και

¹⁵ EE C [...] της [...], σ. [...].

¹⁶ EE C [...] της [...], σ. [...].

¹⁷ EE C [...] της [...], σ. [...].

τον καθορισμό του περιεχομένου της παρεχόμενης προστασίας¹⁸. Για λόγους σαφήνειας, η οδηγία αυτή πρέπει να αναδιατυπωθεί.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
1

- (2) Η κοινή πολιτική ασύλου, που περιλαμβάνει το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ~~για το~~ ασύλου αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προοδευτική εγκαθίδρυση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, ανοικτού σε εκείνους οι οποίοι, αναγκασμένοι από τις περιστάσεις, αναζητούν νομίμως προστασία στην Κοινότητα.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
2

- (3) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά την έκτακτη σύνοδο στο Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, συμφώνησε να καταβληθεί προσπάθεια για τη θέσπιση κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου ~~για το~~ ασύλου, με βάση την πλήρη και συνολική εφαρμογή της σύμβασης της Γενεύης, της 28ης Ιουλίου 1951, σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων (εφεξής «σύμβαση της Γενεύης»), όπως συμπληρώθηκε με το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967 (εφεξής «πρωτόκολλο»), επιβεβαιώνοντας έτσι την αρχή της μη επαναπροώθησης και διασφαλίζοντας ότι κανείς δεν αποστέλλεται πίσω σε μέρος όπου θα υφίστατο διώξεις.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
3

- (4) Η σύμβαση της Γενεύης και το σχετικό πρωτόκολλο αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο του διεθνούς νομικού καθεστώτος για την προστασία των προσφύγων.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
4

- (5) Στα συμπεράσματα του Τάμπερε αναφέρεται ότι το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ~~για το~~ ασύλου ασύλου θα πρέπει βραχυπρόθεσμα να περιλαμβάνει την προσέγγιση των κανόνων που διέπουν την αναγνώριση και το περιεχόμενο του καθεστώτος πρόσφυγα.

¹⁸ EE L 304 της 30.9.2004, σ. 12.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
5

- (6) Στα συμπεράσματα του Τάμπερε επισημαίνεται περαιτέρω ότι οι κανόνες σχετικά με το καθεστώς πρόσφυγα είναι σκόπιμο να συμπληρώνονται από μέτρα σχετικά με επικουρικές μορφές προστασίας που να χορηγούν το κατάλληλο καθεστώς σε κάθε πρόσωπο που έχει ανάγκη προστασίας.

↓ νέο

- (7) Έχει πλέον ολοκληρωθεί η πρώτη φάση δημιουργίας του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 4^{ης} Νοεμβρίου 2004 ενέκρινε το πρόγραμμα της Χάγης, το οποίο θέτει τους στόχους που πρέπει να υλοποιηθούν στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, κατά την περίοδο 2005-2010. Από αυτή την άποψη, στο πρόγραμμα της Χάγης η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κλήθηκε να ολοκληρώσει την αξιολόγηση των νομικών πράξεων της πρώτης φάσης και να υποβάλει τις πράξεις και τα μέτρα της δεύτερης φάσης στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενόψει της έκδοσής τους πριν από τα τέλη του 2010. Σύμφωνα με το πρόγραμμα της Χάγης, ο στόχος που πρέπει να επιδιωχθεί για τη δημιουργία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου είναι η εγκαθίδρυση κοινής διαδικασίας ασύλου και ενιαίου καθεστώτος που να ισχύουν σε όλη την Ένωση.
- (8) Στο ευρωπαϊκό σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο, που εκδόθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2008, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε ότι παραμένουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με την παροχή προστασίας και τις μορφές που λαμβάνει η προστασία αυτή και ζήτησε νέες πρωτοβουλίες για την ολοκλήρωση της εγκαθίδρυσης κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, που προβλέπεται στο πρόγραμμα της Χάγης, και επομένως για την παροχή υψηλότερου επίπεδου προστασίας.
- (9) Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων που διενεργήθηκαν, πρέπει στο παρόν στάδιο, να επιβεβαιωθούν οι αρχές στις οποίες βασίζεται η οδηγία 2004/83/EK καθώς και να επιδιωχθεί η επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προσέγγισης των κανόνων για την αναγνώριση και το περιεχόμενο της διεθνούς προστασίας βάσει υψηλότερων απαιτήσεων, ενόψει της προόδου προς την εγκαθίδρυση ενιαίου καθεστώτος προστασίας που να ισχύει σε όλη την Ένωση, σύμφωνα με το στόχο που τέθηκε από το πρόγραμμα της Χάγης.
- (10) Πρέπει να αξιοποιηθούν οι πόροι του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο για να δοθεί η δέουσα στήριξη στις προσπάθειες των κρατών μελών σχετικά με την υλοποίηση των απαιτήσεων που ορίζονται στη δεύτερη φάση του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, ιδίως σε εκείνα τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ειδικές και δυσανάλογες πιέσεις στα συστήματα ασύλου τους, λόγω ιδίως της γεωγραφικής τους θέσης ή της δημογραφικής τους κατάστασης.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
6

- (11) Κύριος στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η διασφάλιση, αφενός, ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν κοινά κριτήρια για τον προσδιορισμό των προσώπων που χρήζουν όντως διεθνούς προστασίας και, αφετέρου, ότι τα εν λόγω πρόσωπα έχουν πρόσβαση σε ελάχιστο επίπεδο παροχών σε όλα τα κράτη.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
7
⇒ νέο

- (12) Η προσέγγιση των διατάξεων των σχετικών με τη χορήγηση και το περιεχόμενο του καθεστώτος πρόσφυγα και του καθεστώτος επικουρικής προστασίας εκτιμάται ότι θα συμβάλει στον περιορισμό των δευτερογενών μετακινήσεων των αιτούντων ~~άσυλο~~ ⇒ διεθνή προστασία ⇐ μεταξύ κρατών μελών, όταν οι εν λόγω μετακινήσεις οφείλονται αποκλειστικά στις διαφορές μεταξύ των κατά τύπους νομικών πλαισίων.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
8

- (13) Οι ελάχιστες απαιτήσεις, εκ της φύσεώς τους, ενέχουν τη δυνατότητα για τα κράτη μέλη να θεσπίζουν ή να διατηρούν σε ισχύ περισσότερο ευνοϊκές διατάξεις για τους υπηκόους τρίτων χωρών ή τους ~~απατρίδες~~ ανιθαγενείς που αιτούνται διεθνή προστασία από κράτος μέλος, οσάκις το εν λόγω αίτημα νοείται ως στηριζόμενο στο γεγονός ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είτε είναι πρόσφυγας κατά την έννοια του άρθρου 1Α της σύμβασης της Γενεύης είτε χρήζει διεθνούς προστασίας ~~μη~~ για άλλους λόγους.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
9

- (14) Οι υπήκοοι τρίτων χωρών ή οι ανιθαγενείς η παραμονή των οποίων στο έδαφος των κρατών μελών επιτρέπεται όχι για λόγους οφειλομένους στην ανάγκη διεθνούς προστασίας, αλλά βάσει διακριτικής ευχέρειας για ανθρωπιστικούς λόγους ή λόγους συμπόνιας, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
10 (προσαρμοσμένο)
⇒ νέο

- (15) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και συνάδει με τις αρχές που αναγνωρίζονται, ιδίως, στον ~~Χάρτη~~ των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής

Ένωσης» ☒¹⁹ ☒ . Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία σκοπεί να διασφαλίσει τον πλήρη σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και του δικαιώματος ασύλου των αιτούντων άσυλο και των μελών της οικογενείας τους που τους συνοδεύουν ⇒ και να προωθήσει την εφαρμογή των άρθρων 1, 7, 14, 15, 16, 18, 21, 24, 34 και 35 του Χάρτη και πρέπει να εφαρμοστεί αναλόγως ⇐.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
11

- (16) Όσον αφορά τη μεταχείριση των προσώπων που emπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη δεσμεύονται από υποχρεώσεις που υπέχουν από πράξεις διεθνούς δικαίου στις οποίες είναι μέρη ~~και οι οποίες απαγορεύουν τις διακρίσεις~~.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
12
⇒ νέο

- (17) Το «~~βέλτιστο~~ μείζον συμφέρον του παιδιού» θα πρέπει να αποτελεί πρωταρχικό μέλημα των κρατών μελών κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας ⇒, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού ⇐.

↓ νέο

- (18) Πρέπει να διευρυνθεί η έννοια των μελών οικογένειας, λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων ειδικών περιστάσεων εξάρτησης και της ιδιαίτερης προσοχής που πρέπει να δίδεται στο μείζον συμφέρον του παιδιού.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
13

- (19) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει το πρωτόκολλο σχετικά με το δικαίωμα ασύλου των υπηκόων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο προσαρτάται στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
14

- (20) Η αναγνώριση του καθεστώτος πρόσφυγα είναι πράξη με αναγνωριστικό χαρακτήρα.

¹⁹ EE C 364 της 18.12.2000, σ. 1.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
15

- (21) Οι διαβουλεύσεις με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες μπορεί να παρέχουν πολύτιμες οδηγίες προς τα κράτη μέλη για τη χορήγηση ή μη του καθεστώτος πρόσφυγα σύμφωνα με το άρθρο 1 της σύμβασης της Γενεύης.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
16

- (22) Είναι σκόπιμη η θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για τον ορισμό και το περιεχόμενο του καθεστώτος πρόσφυγα, ούτως ώστε οι αρμόδιοι εθνικοί φορείς των κρατών μελών να καθοδηγούνται κατά την εφαρμογή της σύμβασης της Γενεύης.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
17

- (23) Είναι αναγκαίο να θεσπισθούν κοινά κριτήρια για την αναγνώριση των αιτούντων άσυλο ως προσφύγων κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης της Γενεύης.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
18

- (24) Ειδικότερα, είναι αναγκαίο να καθιερωθεί κοινή αντίληψη των εννοιών της επί τόπου ανακάλυψης ανάγκης παροχής προστασίας, των πηγών βλάβης ή προστασίας, της εγχώριας προστασίας και της δίωξης, περιλαμβανομένων των λόγων δίωξης.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
19
⇒ νέο

- (25) Προστασία μπορεί να παρέχεται όχι μόνον από το κράτος, αλλά και από ομάδες ή οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων διεθνών οργανισμών, ~~οι οποίες~~ που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρούσας οδηγίας και ελέγχουν περιοχή ή ευρύτερο χώρο εντός του εδάφους του κράτους ⇒ και που επιθυμούν να επιβάλλουν την τήρηση του κράτους δικαίου και είναι σε θέση να το πράξουν. Η προστασία αυτή πρέπει να είναι αποτελεσματική και διαρκής ⇐.

↓ νέο

- (26) Ο αιτών πρέπει να έχει όντως πρόσβαση στην εγχώρια προστασία σε τμήμα της χώρας καταγωγής όπου μπορεί νόμιμα και με ασφάλεια να ταξιδέψει, να γίνει δεκτός και να εγκατασταθεί.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
20

- (27) Οσάκις αξιολογούνται αιτήματα ανηλίκων για παροχή διεθνούς προστασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις μορφές δίωξης που αφορούν ειδικά τα παιδιά.

↓ νέο

- (28) Μία από τις προϋποθέσεις αναγνώρισης του καθεστώτος πρόσφυγα κατά την έννοια του άρθρου 1Α της σύμβασης της Γενεύης έγκειται στην ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της πράξης δίωξης και των λόγων της δίωξης, που είναι η φυλή, η θρησκεία, η ιθαγένεια, οι πολιτικές πεποιθήσεις ή η ιδιότητα μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας. Όπου η δίωξη προέρχεται από μη κρατικό φορέα, επαρκεί η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της έλλειψης κρατικής προστασίας κατά της πράξης δίωξης και ενός από αυτούς τους λόγους.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
21
⇒ νέο

- (29) Είναι εξίσου αναγκαίο να καθιερωθεί κοινή εννοιολογική αντίληψη του λόγου δίωξης που στηρίζεται στην «ιδιότητα μέλους ~~συγκεκριμένης~~ ~~ιδιαιτερής~~ κοινωνικής ομάδας». ⇒ Για τους σκοπούς του καθορισμού της ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας, πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη θέματα που απορρέουν από το φύλο του αιτούντος. ⇐

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
22

- (30) Πράξεις αντιβαίνουσες προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών εκτίθενται στο προοίμιο και στα άρθρα 1 και 2 του καταστατικού χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και αναφέρονται, μεταξύ άλλων, ~~στις αποφάσεις~~ στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με μέτρα καταπολέμησης της τρομοκρατίας, οι οποίες δηλώνουν ότι «οι τρομοκρατικές πράξεις, μέθοδοι και πρακτικές αντιβαίνουν προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών» και ότι «η ενσυνείδητη χρηματοδότηση, ο σχεδιασμός και η εξώθηση σε τρομοκρατικές πράξεις αντιβαίνουν ομοίως στους σκοπούς και στις αρχές των Ηνωμένων Εθνών».

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
23

- (31) Όπως αναφέρεται στο άρθρο 14, ο όρος «καθεστώς» μπορεί επίσης να περιλαμβάνει το καθεστώς πρόσφυγα.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
24

- (32) Είναι επίσης σκόπιμο να θεσπισθούν ελάχιστες απαιτήσεις για τον ορισμό και το περιεχόμενο του καθεστώτος επικουρικής προστασίας. Η επικουρική προστασία θα πρέπει να είναι συμπληρωματική και πρόσθετη σε σχέση με το καθεστώς προστασίας των προσφύγων που έχει θεσμοθετηθεί με τη σύμβαση της Γενεύης.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
25

- (33) Είναι αναγκαίο να θεσπισθούν κριτήρια βάσει των οποίων θα αποφασίζεται αν οι αιτούντες διεθνή προστασία δικαιούνται ή όχι επικουρικής προστασίας. Τα εν λόγω κριτήρια θα πρέπει να αντλούνται από τις διεθνείς υποχρεώσεις που απορρέουν από ~~νομικά κείμενα~~ νομικές πράξεις περί δικαιωμάτων του ανθρώπου και τις πρακτικές που υφίστανται στα κράτη μέλη.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
26

- (34) Οι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται εν γένει ο πληθυσμός ή τμήμα του πληθυσμού μιας χώρας δεν συνιστούν συνήθως, αυτοί καθαυτοί, προσωπική απειλή που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως σοβαρή βλάβη.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
27

- (35) Τα μέλη της οικογένειας, λόγω της σχέσης τους με τον πρόσφυγα και μόνο, εκτίθενται συνήθως σε διώξεις κατά τρόπον που να μπορεί να αποτελέσει βάση για τη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
28

- (36) Η έννοια της εθνικής ασφάλειας και της δημόσιας τάξης καλύπτει επίσης τις περιπτώσεις στις οποίες υπήκοος τρίτης χώρας ανήκει σε οργάνωση που υποστηρίζει τη διεθνή τρομοκρατία ή υποστηρίζει οργάνωση αυτού του είδους.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
29

~~Καίτοι τα ευεργετήματα που παρέχονται στα μέλη της οικογένειας δικαιούχων του καθεστώτος επικουρικής προστασίας δεν ταυτίζονται κατ' ανάγκη με τα παρεχόμενα στον πληρούνται τις προϋποθέσεις δικαιούχο, πρέπει, εντούτοις να είναι δίκαια σε σύγκριση προς τα ευεργετήματα που απολαμβάνουν δικαιούχοι του καθεστώτος επικουρικής προστασίας.~~

↓ νέο

- (37) Είναι αναγκαίο να διασφαλισθεί η πλήρης τήρηση της αρχής της μη διακριτικής μεταχείρισης, με την παράλληλη ανταπόκριση στην πρόσκληση του προγράμματος της Χάγης για εγκαθίδρυση ενιαίου καθεστώτος. Προς τούτο, και εκτός των εξαιρέσεων που είναι αναγκαίες και αντικειμενικά δικαιολογημένες, στους δικαιούχους επικουρικής προστασίας πρέπει να παρέχονται τα ίδια δικαιώματα και ευεργετήματα με αυτά που παρέχονται στους πρόσφυγες και πρέπει να πληρούν τις ίδιες προϋποθέσεις για την παροχή της εν λόγω προστασίας.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
30

- (38) Εντός των ορίων των διεθνών υποχρεώσεων, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η παροχή ευεργετημάτων όσον αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση, ~~σε κοινωνικές παροχές~~ την κοινωνική αρωγή, την ιατρική περίθαλψη και την πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης προϋποθέτει την προηγούμενη χορήγηση άδειας διαμονής ~~παραμονής~~.

↓ νέο

- (39) Για να βελτιωθεί η αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων και των ευεργετημάτων που θεσπίζονται στην οδηγία από τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι συγκεκριμένες τους ανάγκες και οι ιδιαίτερες προκλήσεις ένταξης τις οποίες αυτοί αντιμετωπίζουν.

- (40) Σε αυτό το πλαίσιο, πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για την αντιμετώπιση ιδίως των προβλημάτων που αφορούν τους οικονομικούς περιορισμούς, οι οποίοι εμποδίζουν την αποτελεσματική πρόσβαση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε εκπαιδευτικά προγράμματα τα οποία σχετίζονται με την απασχόληση και στην επαγγελματική κατάρτιση.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
31

- (41) Η οδηγία αυτή δεν ισχύει προκειμένου για χρηματικές παροχές από τα κράτη μέλη για την προαγωγή της εκπαίδευσης ~~και της κατάρτισης~~.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
32

~~Οι πρακτικές δυσκολίες τις οποίες αντιμετωπίζουν οι δικαιούχοι του καθεστώτος πρόσφυγα ή του καθεστώτος επικουρικής προστασίας για την αναγνώριση αλλοδαπών πτυχίων, πιστοποιητικών και λοιπών αποδεικτικών επίσημων τίτλων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη.~~

↓ νέο

- (42) Πρέπει να μελετηθούν ειδικά μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των πρακτικών δυσκολιών των δικαιούχων διεθνούς προστασίας όσον αφορά την αναγνώριση αλλοδαπών πτυχίων, πιστοποιητικών ή άλλων αποδεικτικών επίσημων τίτλων, ιδίως λόγω της έλλειψης τεκμηριωμένων αποδεικτικών στοιχείων και της αδυναμίας τους να καλύψουν το κόστος των διαδικασιών αναγνώρισης.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
33
⇒ νέο

- (43) Είναι σκόπιμο, ιδίως προκειμένου να αποφεύγονται οι κοινωνικές δυσχέρειες, να προβλέπεται υπέρ των δικαιούχων ~~του καθεστώτος πρόσφυγα ή του καθεστώτος επικουρικής~~ ⇒ διεθνούς ⇐ προστασίας η άνευ διακρίσεων παροχή επαρκούς κοινωνικής συνδρομής και επαρκών μέσων διαβίωσης στο πλαίσιο της κοινωνικής αρωγής.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
34

~~Όσον αφορά την κοινωνική αρωγή και την ιατρική περίθαλψη, οι διαδικασίες και λεπτομέρειες της παροχής των βασικών ευεργετημάτων θα πρέπει να καθορίζονται~~

~~από το εθνικό δίκαιο. Η δυνατότητα περιορισμού των ευεργετημάτων για τους δικαιούχους του καθεστώτος επικουρικής προστασίας στα βασικά εξ αυτών πρέπει να γίνεται κατανοητή υπό την έννοια ότι τα εν λόγω ευεργετήματα καλύπτουν τουλάχιστον την ελάχιστη στήριξη του εισοδήματος, την αρωγή σε περίπτωση ασθένειας, κήσης και γονικής μέριμνας, καθώς και χορηγούνται στους υπηκόους σύμφωνα με τη νομοθεσία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.~~

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
35
⇒ νέο

- (44) Η πρόσβαση στην ιατρική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένης της περίθαλψης όσον αφορά τη σωματική και την ψυχική υγεία, θα πρέπει να εξασφαλίζεται στους δικαιούχους ~~καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής~~ ⇒ διεθνούς ⇐ προστασίας.

↓ νέο

- (45) Οι ειδικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες της κατάστασης των δικαιούχων διεθνούς προστασίας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, στο μέτρο του δυνατού, στα προγράμματα ένταξης που παρέχονται σ' αυτούς.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
36

- (46) Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να αξιολογείται κατά τακτά διαστήματα, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της εξέλιξης των διεθνών υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά τη μη επαναπροώθηση, της εξέλιξης της αγοράς εργασίας στα κράτη μέλη, καθώς και της ανάπτυξης κοινών βασικών αρχών όσον αφορά την κοινωνική ένταξη.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
37

- (47) Δεδομένου ότι, οι στόχοι της προτεινόμενης οδηγίας, ήτοι η θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την παροχή διεθνούς προστασίας από τα κράτη μέλη σε υπηκόους τρίτων χωρών και σε ~~απώριδες~~ απώριδες ανιθαγενείς και το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και συνεπώς, λόγω της κλίμακας και των συνεπειών της παρούσας οδηγίας, μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα από την Κοινότητα, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως διατυπώνεται στο άρθρο 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
38

~~Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, το οποίο είναι προσαρτημένο στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε, με την από 28 Ιανουαρίου 2002 επιστολή του, την επιθυμία του να συμμετάσχει στη θέσπιση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.~~

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
39

~~Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, το οποίο είναι προσαρτημένο στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Ιρλανδία γνωστοποίησε, με την από 13 Φεβρουαρίου 2002 επιστολή της, την επιθυμία τη να συμμετάσχει στη θέσπιση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.~~

↓ 2004/83/EK αιτιολογική σκέψη
40

- (48) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας, το οποίο είναι προσαρτημένο στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση της παρούσας οδηγίας και, συνεπώς, δεν δεσμεύεται από αυτήν, ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
-

↓ νέο

- (49) Η υποχρέωση μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο θα πρέπει να περιορίζεται στις διατάξεις εκείνες που αντιπροσωπεύουν ουσιαστική αλλαγή σε σύγκριση με την προηγούμενη οδηγία. Η υποχρέωση μεταφοράς των διατάξεων που παραμένουν αμετάβλητες απορρέει από την προηγούμενη οδηγία.
- (50) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών σχετικά με την προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας που ορίζεται στο Παράρτημα I, Μέρος Β.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

~~Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής~~ ☒ Σκοπός ☒

Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι η θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών ως ~~προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους~~ ⇒ δικαιούχων διεθνούς προστασίας και ~~των~~ ~~ε~~ καθορισμός του περιεχομένου της παρεχόμενης προστασίας.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

- (α) «διεθνής προστασία», τα ο καθεστώς πρόσφυγα και το καθεστώς επικουρικής προστασίας, όπως ορίζονται στα στοιχεία ~~δ) ε)~~ και ~~στ) ζ)~~.

↓ νέο

- (β) «δικαιούχοι διεθνούς προστασίας», τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας όπως ορίζονται στα στοιχεία ε) και ζ).

↓ 2004/83/EK

- ~~(β)γ)~~ «σύμβαση της Γενεύης», η σύμβαση περί του καθεστώτος των προσφύγων που υπεγράφη στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951, όπως τροποποιήθηκε με το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967.

- ~~(β)δ)~~ «πρόσφυγας», ο υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος, συνεπεία βάσιμου φόβου ~~διώξεως~~ διώξεως λόγω φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, πολιτικών πεποιθήσεων ή ~~συμμετοχής~~

~~σε~~ ιδιότητας μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας, ευρίσκεται εκτός της χώρας της ιθαγένειάς του και δεν είναι σε θέση ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας ή ο ανιθαγενής ο οποίος, ευρισκόμενος εκτός της χώρας της προηγούμενης συνήθους διαμονής του για τους ίδιους προαναφερθέντες λόγους, δεν είναι σε θέση ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν και στον οποίο δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 12·

~~(δ)~~(ε) «καθεστώς πρόσφυγα», η εκ μέρους κράτους μέλους αναγνώριση υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς ως πρόσφυγα·

~~(ε)~~(στ) «πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία», ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, αλλά σε σχέση με τον οποίο υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να πιστεύεται ότι, εάν ο ενδιαφερόμενος επιστρέψει στη χώρα της καταγωγής του ή, στην περίπτωση ανιθαγενούς, στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, θα αντιμετωπίσει πραγματικό κίνδυνο να υποστεί σοβαρή βλάβη, όπως ορίζεται στο άρθρο 15, και στον οποίο δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 17 παράγραφοι 1 και 2, και που ~~καθ~~ δεν είναι σε θέση ή, λόγω του κινδύνου αυτού, δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας·

~~(στ)~~(ζ) «καθεστώς επικουρικής προστασίας», η εκ μέρους κράτους μέλους αναγνώριση υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς ως προσώπου που δικαιούται επικουρική προστασία·

~~(ζ)~~(η) «αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας», η αίτηση παροχής προστασίας από κράτος μέλος που υποβάλλει υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, ο οποίος μπορεί να θεωρηθεί ότι αιτείται καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας και ο οποίος δεν αιτείται ρητώς να του παρασχεθεί άλλη μορφή προστασίας, μη εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, δυναμένη να ζητηθεί αυτοτελώς·

↓ νέο

(θ) «αιτών», ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας για την οποία δεν έχει ακόμη ληφθεί τελεσίδικη απόφαση·

↓ 2004/83/EK (προσαρμοσμένο)
⇒ νέο

~~(η)~~(ι) «μέλη της οικογένειας», εφόσον η οικογένεια υπήρχε ήδη στη χώρα καταγωγής, τα ακόλουθα μέλη της οικογένειας του δικαιούχου ~~καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής~~ ⇒ διεθνούς ⇐ προστασίας τα οποία ευρίσκονται στο ίδιο κράτος μέλος σε σχέση με την αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας:

- ο/η σύζυγος του δικαιούχου ~~καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής~~ ⇒ διεθνούς ⇐ προστασίας ή ο/η σύντροφος που διατηρεί σταθερή σχέση με το εν λόγω πρόσωπο σε ελεύθερη ένωση, υπό την προϋπόθεση ότι η νομοθεσία ή η πρακτική του οικείου κράτους μέλους

αντιμετωπίζει τα άγαμα ζεύγη κατά τρόπο παρόμοιο με τον ισχύοντα για τα έγγαμα ζεύγη βάσει του δικαίου ~~καταστάσεως~~ περί αλλοδαπών·

- τα ανήλικα τέκνα ~~του ζεύγους~~ των ζευγών της πρώτης περίπτωσης ή του δικαιούχου ~~καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής~~ διεθνούς προστασίας, υπό την προϋπόθεση ότι είναι άγαμα ~~και~~ εξαρτημένα, ~~αλλά~~ ανεξαρτήτως αν γεννήθηκαν εντός ή εκτός γάμου ή αν είναι υιοθετημένα, όπως ορίζεται από την εθνική νομοθεσία·

↓ νέο

- τα έγγαμα ανήλικα τέκνα των ζευγών της πρώτης περίπτωσης ή του δικαιούχου διεθνούς προστασίας, ανεξαρτήτως αν γεννήθηκαν εντός ή εκτός γάμου ή αν είναι υιοθετημένα, όπως ορίζεται από την εθνική νομοθεσία, εφόσον είναι προς το μείζον συμφέρον τους να διαμένουν στην ίδια χώρα με τον δικαιούχο·

- ο πατέρας, η μητέρα ή άλλος ενήλικος συγγενής που είναι υπεύθυνος για τον δικαιούχο διεθνούς προστασίας βάσει νόμου ή εθίμου, αν αυτός είναι ανήλικος και άγαμος, ή αν είναι ανήλικος και έγγαμος αλλά είναι προς το μείζον συμφέρον του να διαμένει στην ίδια χώρα με τον πατέρα, τη μητέρα ή άλλο ενήλικο συγγενή που είναι υπεύθυνος·

- τα ανήλικα άγαμα αδέρφια του δικαιούχου διεθνούς προστασίας, αν αυτός είναι ανήλικος και άγαμος, ή αν ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας ή τα αδέρφια του είναι ανήλικοι και έγγαμοι αλλά είναι προς το μείζον συμφέρον ενός ή περισσότερων εξ αυτών να διαμένουν στην ίδια χώρα·

(ια) «ανήλικος», ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής ηλικίας κάτω των 18 ετών·

↓ 2004/83/EK (προσαρμοσμένο)

⇒ νέο

~~(θ)(ιβ)~~ ~~«ασυνόδευτοι ανήλικοι»~~ «ασυνόδευτος ανήλικος» , ~~οι υπήκοοι τρίτης χώρας ή οι ανιθαγενείς ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών~~ ⇒ ο ανήλικος ~~οι οποίοι καταφθάνουν~~ ο οποίος εισέρχεται στο έδαφος των κρατών μελών χωρίς να ~~συνοδεύονται~~ συνοδεύεται από ανήλικα υπεύθυνο για ~~αυτούς~~ αυτόν βάσει νόμου ή εθίμου και για όσον χρόνο δεν ~~έχουν~~ έχει τεθεί υπό την ουσιαστική φροντίδα ~~ενός~~ τέτοιου προσώπου· ο όρος καλύπτει επίσης ~~τους ανήλικους~~ τον ανήλικο που ~~αφέθηκαν ασυνόδευτοι~~ αφέθηκε ασυνόδευτος κατόπιν της εισόδου ~~τους~~ του στο έδαφος των κρατών μελών·

~~(θ)(ιγ)~~ «άδεια διαμονής ~~παρμονής~~», κάθε άδεια η οποία εκδίδεται από τις αρχές ενός κράτους μέλους, σύμφωνα με τον τύπο που προβλέπει η νομοθεσία του εν λόγω κράτους και η οποία επιτρέπει σε υπήκοο τρίτης χώρας ή ανιθαγενή τη διαμονή στο έδαφος του·

~~(10)~~(1δ) «χώρα καταγωγής», η χώρα ή οι χώρες της ιθαγένειας ή, για τους ανιθαγενείς, της προηγούμενης συνήθους διαμονής.

Άρθρο 3

Ευνοϊκότερες διατάξεις

Τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν ή να διατηρούν σε ισχύ ευνοϊκότερες διατάξεις για να καθορίζουν το ποιος δικαιούται να θεωρηθεί πρόσφυγας ή πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία και το περιεχόμενο της διεθνούς προστασίας, υπό την προϋπόθεση ότι οι διατάξεις αυτές συνάδουν με την παρούσα οδηγία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Αξιολόγηση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας

Άρθρο 4

Αξιολόγηση των γεγονότων και περιστάσεων

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να κρίνουν ότι εναπόκειται στον αιτούντα να υποβάλει το συντομότερο δυνατόν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Αποτελεί καθήκον των κρατών μελών να αξιολογούν, σε συνεργασία με τον αιτούντα, τα συναφή στοιχεία της αίτησής του.
2. Τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 στοιχεία συνίστανται σε δηλώσεις του αιτούντος και σε όλα τα έγγραφα που έχει ο αιτών στη διάθεσή του σχετικά με την ηλικία του, το προσωπικό του ιστορικό καθώς και το ιστορικό των οικείων συγγενών του, την ταυτότητα, την (τις) ιθαγένεια(-ες), τη (τις) χώρα(-ες) και το (τα) μέρος(-η) προηγούμενης διαμονής του, προηγούμενες αιτήσεις ασύλου, τα δρομολόγια που ακολούθησε, το δελτίο ταυτότητας και τα ταξιδιωτικά του έγγραφα και τους λόγους για τους οποίους ζητεί διεθνή προστασία.
3. Η αξιολόγηση της αίτησης διεθνούς προστασίας θα πρέπει να γίνεται σε εξατομικευμένη βάση και να περιλαμβάνει τη συνεκτίμηση:
 - α) όλων των συναφών στοιχείων που σχετίζονται με τη χώρα καταγωγής κατά τον χρόνο λήψης απόφασης σχετικά με την αίτηση, συμπεριλαμβανομένων των νόμων και των κανονισμών στη χώρα καταγωγής και του τρόπου εφαρμογής τους·
 - β) των συναφών δηλώσεων και εγγράφων που υπέβαλε ο αιτών, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων σχετικά με το εάν ο αιτών έχει ήδη ή ενδέχεται να υποστεί δίωξη ή σοβαρή βλάβη·
 - γ) ~~της~~ της ατομικής κατάστασης και ~~της~~ των ~~προσωπικές~~ προσωπικών ~~περιστάσεις~~ περιστάσεων του αιτούντος, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων

όπως το προσωπικό ιστορικό, το φύλο και η ηλικία, ούτως ώστε να εκτιμηθεί εάν, βάσει των προσωπικών περιστάσεων του αιτούντος, οι πράξεις στις οποίες έχει ήδη ή θα μπορούσε να εκτεθεί ισοδυναμούν με δίωξη ή σοβαρή βλάβη·

- δ) εάν οι δραστηριότητες του αιτούντος από τότε που εγκατέλειψε τη χώρα καταγωγής του ανελήφθησαν με αποκλειστικό ή κύριο σκοπό τη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για την υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας, ούτως ώστε να εκτιμηθεί εάν ο ενδιαφερόμενος θα εκτεθεί, συνεπεία των δραστηριοτήτων αυτών, σε δίωξη ή σοβαρή βλάβη σε περίπτωση επιστροφής του στην εν λόγω χώρα·
 - ε) εάν θα ήταν εύλογο να αναμένεται ότι ο αιτών θα θέσει εαυτόν υπό την προστασία άλλης χώρας την ιθαγένεια της οποίας θα μπορούσε να διεκδικήσει.
4. Το γεγονός ότι ο αιτών έχει ήδη υποστεί δίωξη ή σοβαρή βλάβη ή άμεσες απειλές τέτοιας δίωξης ή βλάβης αποτελεί σοβαρή ένδειξη ότι είναι βάσιμος ο φόβος του αιτούντος ότι θα υποστεί δίωξη ή ότι διατρέχει πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης, εκτός εάν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι για να πιστεύει κανείς ότι η εν λόγω δίωξη ή σοβαρή βλάβη δεν θα επαναληφθεί.
5. Οσάκις τα κράτη μέλη εφαρμόζουν την αρχή σύμφωνα με την οποία εναπόκειται στον αιτούντα να τεκμηριώσει την αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας και οσάκις ορισμένες πτυχές των δηλώσεων του αιτούντος δεν τεκμηριώνονται με έγγραφα ή άλλες αποδείξεις, οι πτυχές αυτές δεν χρειάζονται επιβεβαίωση, όταν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:
- α) ο αιτών έχει καταβάλει πραγματική προσπάθεια να τεκμηριώσει την αίτησή του·
 - β) έχουν υποβληθεί όλα τα συναφή στοιχεία, τα οποία έχει ο αιτών στη διάθεσή του και έχει δοθεί ικανοποιητική εξήγηση για την τυχόν έλλειψη άλλων λυσιτελών στοιχείων·
 - γ) οι δηλώσεις του αιτούντος θεωρούνται συνεπείς και ευλογοφανείς και δεν έρχονται σε αντίθεση με διαθέσιμα ειδικά και γενικά στοιχεία που αφορούν την περίπτωσή του·
 - δ) ο αιτών αιτήθηκε την παροχή διεθνούς προστασίας το νωρίτερο δυνατόν, εκτός εάν αποδείξει ότι υπήρχε σοβαρός λόγος που τον εμπόδισε να το πράξει·
 - ε) η γενική αξιοπιστία του αιτούντος είναι αποδεδειγμένη.

Άρθρο 5

Ανάγκες παροχής διεθνούς προστασίας οι οποίες ανακύπτουν επιτόπου

1. Ο βάσιμος φόβος δίωξης ~~διώξεως~~ ή ο πραγματικός κίνδυνος σοβαρής βλάβης μπορεί να στηρίζεται σε γεγονότα τα οποία επήλθαν μετά την αναχώρηση του αιτούντος από τη χώρα καταγωγής του.

2. Ο βάσιμος φόβος ~~δίωξης~~ ~~διώξεως~~ ή ο πραγματικός κίνδυνος σοβαρής βλάβης μπορεί να στηρίζεται σε δραστηριότητες στις οποίες ο αιτών επιδόθηκε μετά την αναχώρησή του από τη χώρα καταγωγής, ιδίως εάν αποδεικνύεται ότι οι δραστηριότητες τις οποίες επικαλείται αποτελούν εκδήλωση και προέκταση πεποιθήσεων ή προσανατολισμών τις οποίες ο αιτών είχε ήδη στη χώρα καταγωγής.
3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της σύμβασης της Γενεύης, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν ότι δεν αναγνωρίζεται καταρχήν καθεστώς πρόσφυγα στον αιτούντα που υποβάλλει μεταγενέστερη αίτηση, εάν ο κίνδυνος δίωξης βασίζεται σε περιστάσεις που ο αιτών προκάλεσε εσκεμμένως μετά την αναχώρησή του από τη χώρα καταγωγής.

Άρθρο 6

Φορείς Υπεύθυνοι δίωξης ή σοβαρής βλάβης

Στους ~~φορείς~~ υπεύθυνους δίωξης ή σοβαρής βλάβης συμπεριλαμβάνονται:

- α) το κράτος·
- β) ομάδες ή οργανώσεις που ελέγχουν το κράτος ή ~~ουσιώδες~~ σημαντικό μέρος του εδάφους του κράτους·
- γ) μη κρατικοί ~~φορείς~~ υπεύθυνοι, εάν μπορεί να καταδειχθεί ότι οι ~~φορείς~~ υπεύθυνοι που αναφέρονται υπό στοιχεία α) και β), περιλαμβανομένων των διεθνών οργανισμών, δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμούν να παράσχουν προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης, όπως ορίζεται με το άρθρο 7.

Άρθρο 7

Φορείς Υπεύθυνοι προστασίας

1. Η ~~Η~~ Προστασία ⇒ κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης πρέπει να είναι αποτελεσματική και διαρκής και ⇐ μπορεί να παρέχεται ⇒ μόνο ⇐ από:
 - (α) το κράτος ή
 - (β) ομάδες ή οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων διεθνών οργανισμών, που ελέγχουν το κράτος ή ~~ουσιώδες~~ σημαντικό μέρος του εδάφους του κράτους ⇒ και που επιθυμούν να επιβάλλουν την τήρηση του κράτους δικαίου και είναι σε θέση να το πράξουν ⇐.
2. ⇒ Αποτελεσματική και διαρκής ⇐ Η Προστασία παρέχεται κατά κανόνα όταν οι ~~φορείς~~ υπεύθυνοι της παραγράφου 1 λαμβάνουν εύλογα μέτρα για να αποτρέψουν τη δίωξη ή την πρόκληση σοβαρής βλάβης, μεταξύ άλλων με τη λειτουργία αποτελεσματικού νομικού συστήματος για τον εντοπισμό, την ποινική δίωξη και τον

κολασμό πράξεων που συνιστούν δίωξη ή σοβαρή βλάβη, και ο αιτών έχει πρόσβαση στην προστασία αυτή.

3. Οσάκις τα κράτη μέλη αξιολογούν εάν διεθνής οργάνωση ελέγχει ένα κράτος ή ~~ουσιώδες~~ σημαντικό μέρος του εδάφους του και παρέχει προστασία όπως περιγράφεται στην παράγραφο 2, λαμβάνουν υπόψη τυχόν κατευθυντήριες γραμμές που παρέχονται σε οικείες πράξεις του Συμβουλίου.

Άρθρο 8

Εγχώρια προστασία

1. Στα πλαίσια της αξιολόγησης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι ο αιτών δεν χρήζει διεθνούς προστασίας εάν ~~σε τμήμα της χώρας καταγωγής δεν υφίσταται βάσιμος φόβος δίωξης ή πραγματικός κίνδυνος πρόκλησης σοβαρής βλάβης~~ ⇒ έχει πρόσβαση σε προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης, όπως ορίζονται στο άρθρο 7, σε τμήμα της χώρας καταγωγής και ⇐ ~~είναι δε ευλόγως αναμενόμενο ο αιτών να παραμείνει~~ ⇒ μπορεί νόμιμα και με ασφάλεια να ταξιδέψει, να γίνει δεκτός και να εγκατασταθεί ⇐ στο τμήμα αυτό της χώρας.
2. Εξετάζοντας εάν ⇒ ο αιτών έχει πρόσβαση σε προστασία κατά της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης ⇐ ~~η κατάσταση~~ σε τμήμα της χώρας καταγωγής ~~αντιστοιχεί στην περιγραφόμενη~~ ⇒ σύμφωνα ⇐ με την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη, κατά τον χρόνο λήψεως της απόφασεως επί της αιτήσεως, λαμβάνουν υπόψη τις γενικές περιστάσεις που επικρατούν στο εν λόγω τμήμα της χώρας και τις προσωπικές περιστάσεις του αιτούντος. ⇒ Για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη λήψη ακριβών και ενημερωμένων πληροφοριών από διάφορες πηγές, όπως την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR) και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο. ⇐
3. ~~Η παράγραφος 1 μπορεί να εφαρμόζεται παρά τα τεχνικά εμπόδια επιστροφής.~~

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Χορήγηση του καθεστώτος Αναγνώριση προσώπου ως πρόσφυγα

Άρθρο 9

Πράξεις δίωξης

1. Μία πράξη για να θεωρηθεί ως πράξη ~~Οι πράξεις~~ δίωξης κατά την έννοια του άρθρου 1Α της σύμβασης της Γενεύης πρέπει:
 - α) να είναι αρκούντως σοβαρή ~~σοβαρές~~ λόγω της φύσης ή της επανάληψής ~~τους~~ της ώστε να συνιστά ~~συνιστούν~~ σοβαρή παραβίαση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικά των δικαιωμάτων από τα οποία δεν

χωρεί παρέκκλιση βάσει του άρθρου 15 παράγραφος 2 της ευρωπαϊκής σύμβασης για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών· ή

β) να αποτελεί ~~αποτελούν~~ ~~αποτελούν~~ σώρευση διαφόρων μέτρων συμπεριλαμβανομένων παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η οποία να είναι αρκούντως αρκούντως σοβαρή ούτως ώστε να θίγεται ένα άτομο κατά τρόπο αντίστοιχο με τον αναφερόμενο στο στοιχείο α).

2. Οι πράξεις που μπορούν να χαρακτηρισθούν ως πράξεις δίωξης σύμφωνα με την παράγραφο 1 μπορούν μεταξύ άλλων να έχουν τη μορφή:

α) πράξεων σωματικής ή ψυχικής βίας, συμπεριλαμβανομένων πράξεων σεξουαλικής βίας·

β) νομικών, διοικητικών, αστυνομικών ή/και δικαστικών μέτρων, τα οποία εισάγουν διακρίσεις αφεαυτά ή εφαρμόζονται κατά τρόπο μεροληπτικό ~~εισάγοντα διακρίσεις~~·

γ) ποινικής δίωξης ή επιβολής ποινής η οποία είναι δυσανάλογη ή μεροληπτική·

δ) άρνησης ένδικων μέσων με αποτέλεσμα την επιβολή δυσανάλογης ή μεροληπτικής ποινής·

ε) ποινικής δίωξης ή επιβολής ποινής για την άρνηση εκπλήρωσης στρατιωτικής θητείας σε σύρραξη, εάν η εκπλήρωση της στρατιωτικής θητείας θα συμπεριλάμβανε εγκλήματα ή πράξεις που εμπίπτουν στις ρήτρες εξαιρέσεως που προβλέπονται στο άρθρο 12 παράγραφος 2·

στ) πράξεων που στοχεύουν το φύλο ή τα παιδιά.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο γ) πρέπει να υπάρχει συσχετισμός μεταξύ των λόγων που αναφέρονται στο άρθρο ~~12~~ 10 και των πράξεων δίωξης όπως ορίζονται στην παράγραφο 1 ⇒ ή της έλλειψης προστασίας κατά των πράξεων αυτών ⇐.

Άρθρο 10

Λόγοι δίωξης

1. Κατά την αξιολόγηση των λόγων της δίωξης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

α) η έννοια της φυλής περιλαμβάνει το στοιχείο του χρώματος, της καταγωγής ή του γεγονότος ότι το άτομο ανήκει σε συγκεκριμένη εθνοτική ομάδα·

β) η έννοια της θρησκείας περιλαμβάνει ιδίως την υιοθέτηση θεϊστικών, αγνωστικιστικών ή αθεϊστικών πεποιθήσεων, τη συμμετοχή σε τυπική λατρεία, σε ιδιωτικό ή δημόσιο χώρο, είτε κατά μόνος είτε σε κοινωνία με άλλους, την αποχή από τη λατρεία αυτή, άλλες θρησκευτικές πράξεις ή εκδηλώσεις

απόψεων ή μορφές ατομικής ή συλλογικής συμπεριφοράς που στηρίζονται σε ή υπαγορεύονται από θρησκευτικές πεποιθήσεις·

- γ) η έννοια της ιθαγένειας δεν περιορίζεται μόνο στην ιδιότητα του πολίτη ή την έλλειψή της, αλλά περιλαμβάνει ιδίως την ιδιότητα του μέλους μίας ομάδας η οποία προσδιορίζεται από την πολιτιστική, εθνοτική ή γλωσσική της ταυτότητα, τις κοινές γεωγραφικές ή πολιτικές καταβολές ή τη σχέση της με τον πληθυσμό άλλης χώρας·
- δ) η ομάδα θεωρείται ως ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα όταν, μεταξύ άλλων:
- τα μέλη της ομάδας αυτής έχουν κοινά εγγενή χαρακτηριστικά ή κοινό ιστορικό παρελθόν το οποίο δεν μπορεί να μεταβληθεί ή έχουν από κοινού χαρακτηριστικά ή πεποιθήσεις τόσο θεμελιώδους σημασίας για την ταυτότητα ή τη συνείδηση ώστε ένα πρόσωπο να μην πρέπει να αναγκάζεται να τις αποκηρύξει και
 - η ομάδα έχει ιδιαίτερη ταυτότητα στην οικεία χώρα, διότι γίνεται αντιληπτή ως διαφορετική ομάδα από τον περιβάλλοντα κοινωνικό χώρο.

Ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στη χώρα καταγωγής μια ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα μπορεί να περιλαμβάνει ομάδα που βασίζεται στο κοινό χαρακτηριστικό του γενετήσιου προσανατολισμού. Ο γενετήσιος προσανατολισμός δεν μπορεί να νοηθεί ως περιλαμβανών πράξεις θεωρούμενες αξιόπινες κατά το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών. ~~Μπορούν να λαμβάνονται υπόψη~~ ⇒ Πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη ⇐ πτυχές συνδεόμενες με το φύλο ⇒ κατά τον καθορισμό της ιδιότητας μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας ή τον προσδιορισμό χαρακτηριστικού αυτής της ομάδας. ~~χωρίς να αποτελούν αυτές καθ' εαυτές τεκμήριο της εφαρμογής του παρόντος άρθρου.~~

- ε) η έννοια των πολιτικών πεποιθήσεων περιλαμβάνει ιδίως την υποστήριξη άποψης, ιδέας ή πεποιθήσεως επί ζητήματος που σχετίζεται με τους ενδεχόμενους φορείς δίωξης του άρθρου 9 6 και με τις πολιτικές ή τις μεθόδους τους, ανεξαρτήτως του εάν ο αιτών έχει εκδηλώσει εμπράκτως την εν λόγω άποψη, ιδέα ή πεποίθηση.

2. Κατά την αξιολόγηση του βασίμου του φόβου του αιτούντος ότι θα υποστεί δίωξη, δεν ασκεί επιρροή το εάν ο αιτών χαρακτηρίζεται πράγματι από το φυλετικό, θρησκευτικό, εθνικό, κοινωνικό ή πολιτικό στοιχείο, το οποίο προκαλεί τη δίωξη, υπό την προϋπόθεση ότι το χαρακτηριστικό αυτό του αποδίδεται από τον δράστη της δίωξης.

Άρθρο 11

Παύση

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής παύει να είναι πρόσφυγας, εάν:
- α) εξασφαλίσει εκ νέου οικειοθελώς την προστασία της χώρας της ιθαγένειας ή

- β) ανακτήσει οικειοθελώς την ιθαγένεια που απώλεσε κατά το παρελθόν ή
- γ) αποκτήσει νέα ιθαγένεια και απολαύει της προστασίας της χώρας που του χορήγησε τη νέα ιθαγένεια ή
- δ) έχει εγκατασταθεί εκ νέου οικειοθελώς στη χώρα που είχε εγκαταλείψει ή εκτός της οποίας είχε παραμείνει εξαιτίας του φόβου ότι θα υποστεί δίωξη ή
- ε) δεν μπορεί πλέον να εξακολουθεί να αρνείται την προστασία που του παρέχει η χώρα της ιθαγένειας, διότι έχουν παύσει να υφίστανται οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώρισή του ως πρόσφυγα ή
- στ) στην περίπτωση ~~των ανιθαγενών~~ ανιθαγενούς εάν αποκτήσει τη δυνατότητα να επιστρέψει στη χώρα της ~~πρώην προηγούμενης~~ συνήθους διαμονής του διότι έχουν παύσει να υφίστανται οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώρισή του ως πρόσφυγα.

2. Για την εφαρμογή των στοιχείων ε) και στ) της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη εξετάζουν κατά πόσον η μεταβολή των συνθηκών είναι τόσο ουσιαστικής και μη προσωρινής φύσεως, ώστε ο φόβος του πρόσφυγα ότι θα υποστεί διώξεις να μην μπορεί πλέον να θεωρείται βάσιμος.

↓ νέο

3. Τα στοιχεία ε) και στ) της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται σε πρόσφυγα ο οποίος είναι σε θέση να επικαλεσθεί επιτακτικούς λόγους που απορρέουν από προηγούμενη δίωξη για να αρνηθεί την προστασία που του παρέχει η χώρα ιθαγένειας, ή στην περίπτωση ανιθαγενούς, η χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του.

↓ 2004/83/EK (προσαρμοσμένο)

Άρθρο 12

Αποκλεισμός από το καθεστώς πρόσφυγα

1. Υπήκοος τρίτης χώρας η ανιθαγενής αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα εφόσον:
- α) εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 1Δ, της σύμβασης της Γενεύης, το οποίο αφορά την παροχή προστασίας ή συνδρομής από όργανα ή οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, εκτός της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες. Σε περίπτωση που η εν λόγω προστασία ή συνδρομή έχει παύσει για οποιοδήποτε λόγο, χωρίς να έχει διευθετηθεί οριστικά η κατάσταση των προσώπων αυτών σύμφωνα με τα οικεία ψηφίσματα της γενικής συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, τα πρόσωπα αυτά θα δικαιούνται αυτοδικαίως τα ευεργετήματα της παρούσας οδηγίας·

- β) αναγνωρίζεται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας όπου έχει μετοικήσει ως ~~έχοντα~~ έχων τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατοχή της ιθαγένειας της εν λόγω χώρας ή δικαιώματα και υποχρεώσεις αντίστοιχα προς αυτά.
2. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι ~~να πιστευτεί~~ για να θεωρείται ότι:
- α) έχει διαπράξει έγκλημα κατά της ειρήνης, έγκλημα πολέμου ή έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, όπως ορίζονται στις διεθνείς συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί με σκοπό τη θέσπιση διατάξεων σχετικών με τα εγκλήματα αυτά·
- β) έχει διαπράξει σοβαρό μη πολιτικό έγκλημα εκτός της χώρας ασύλου πριν γίνει δεκτός ως πρόσφυγας, ήτοι κατά τον χρόνο έκδοσης άδειας διαμονής παραμονής βασισμένης στην αναγνώριση του καθεστώτος πρόσφυγα· οι ιδιαίτερα σκληρές πράξεις, έστω και αν διαπράττονται με υποτιθέμενο πολιτικό στόχο, μπορούν να χαρακτηρισθούν ως σοβαρά μη πολιτικά εγκλήματα·
- γ) είναι ένοχος πράξεων που αντιβαίνουν προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών όπως ορίζονται στο προοίμιο και στα άρθρα 1 και 2 του καταστατικού χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.
3. Η παράγραφος 2 έχει εφαρμογή σε άτομα τα οποία είναι ηθικοί αυτουργοί ή συμμετέχουν άλλως στη διάπραξη των προβλεπομένων στην εν λόγω παράγραφο εγκλημάτων ή πράξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Καθεστώς πρόσφυγα

Άρθρο 13

Χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα

Τα κράτη μέλη χορηγούν το καθεστώς πρόσφυγα σε υπηκόους τρίτων χωρών ή σε ανιθαγενείς που πληρούν τις οικείες προϋποθέσεις σύμφωνα με τα κεφάλαια II και III.

Άρθρο 14

Ανάκληση, τερματισμός ή άρνηση ανανέωσης του καθεστώτος πρόσφυγα

1. Όσον αφορά αιτήσεις διεθνούς προστασίας οι οποίες υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος της ~~παρούσης~~ οδηγίας 2004/83/EK , τα κράτη μέλη ανακαλούν, τερματίζουν ή αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς πρόσφυγα ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, το οποίο έχει χορηγηθεί από κυβερνητικό, διοικητικό,

δικαστικό ή οιονεί δικαστικό όργανο, εφόσον το πρόσωπο αυτό παύσει να είναι πρόσφυγας σύμφωνα με το άρθρο 11.

2. Με την επιφύλαξη του καθήκοντος του πρόσφυγα, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1, να αποκαλύπτει κάθε σχετικό στοιχείο και να προσκομίζει κάθε σχετικό έγγραφο το οποίο έχει στη διάθεσή του, το κράτος μέλος που χορήγησε το καθεστώς πρόσφυγα καταδεικνύει σε εξατομικευμένη βάση ότι ο ενδιαφερόμενος έχει παύσει να είναι πρόσφυγας ή δεν υπήρξε ποτέ πρόσφυγας σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.
3. Τα κράτη μέλη ανακαλούν, τερματίζουν ή αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς πρόσφυγα ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς εάν, αφού του χορηγήθηκε το καθεστώς πρόσφυγα, το οικείο κράτος μέλος αποδείξει ότι:
 - α) το εν λόγω πρόσωπο θα έπρεπε να είχε αποκλεισθεί ή αποκλείεται από το καθεστώς πρόσφυγα σύμφωνα με το άρθρο 12·
 - β) η εκ μέρους του ενδιαφερομένου διαστρέβλωση ή παράλειψη γεγονότων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης πλαστών εγγράφων, υπήρξε αποφασιστική για τη χορήγηση του καθεστώτος πρόσφυγα.
4. Τα κράτη μέλη δύνανται να ανακαλούν, να τερματίζουν ή να αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς που χορηγήθηκε σε πρόσφυγα από κυβερνητικό, διοικητικό, δικαστικό ή οιονεί δικαστικό όργανο, όταν:
 - α) μπορεί για εύλογους λόγους να θεωρηθεί ότι το πρόσωπο αυτό συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια του κράτους μέλους στο οποίο ευρίσκεται·
 - β) το πρόσωπο αυτό, έχοντας καταδικασθεί τελεσίδικα για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος, συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία του εν λόγω κράτους μέλους.
5. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 4, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να μην χορηγήσουν καθεστώς σε πρόσφυγα, όταν δεν έχει ληφθεί ακόμα τέτοια απόφαση.
6. Τα πρόσωπα στα οποία έχουν εφαρμογή οι παράγραφοι 4 ή 5 απολαύουν δικαιωμάτων που προβλέπονται ή είναι ανάλογα των προβλεπομένων στα άρθρα 3, 4, 16, 22, 31, 32 και 33 της σύμβασης της Γενεύης, εφόσον είναι παρόντα στο κράτος μέλος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Αναγνώριση προσώπου ως δικαιούχου επικουρικής προστασίας

Άρθρο 15

Σοβαρή βλάβη

Η σοβαρή βλάβη συνίσταται σε:

- α) θανατική ποινή ή εκτέλεση· ή
- β) βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του· ή
- γ) σοβαρή και προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω αδιάκριτης ασκήσεως βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης.

Άρθρο 16

Παύση της επικουρικής προστασίας

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής παύει να δικαιούται επικουρικής προστασίας όταν οι περιστάσεις οι οποίες οδήγησαν στην αναγνώριση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας έχουν εκλείψει ή έχουν μεταβληθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε να μην απαιτείται πλέον προστασία.
2. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη εξετάζουν ~~εάν καταπόσον~~ η μεταβολή των συνθηκών ~~είναι τόσο ουσιαστικής και μη προσωρινής φύσεως έχει τόσο ουσιαστικό και μη προσωρινό χαρακτήρα~~, ώστε ο δικαιούχος επικουρικής προστασίας να μην αντιμετωπίζει πλέον πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης.

↓ νέο

3. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται σε δικαιούχο επικουρικής προστασίας ο οποίος είναι σε θέση να επικαλεσθεί επιτακτικούς λόγους που απορρέουν από προηγούμενη σοβαρή βλάβη για να αρνηθεί την προστασία που του παρέχει η χώρα ιθαγένειας, ή στην περίπτωση ανιθαγενούς, η χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του.

Άρθρο 17

Αποκλεισμός από την επικουρική προστασία

1. Υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής δεν δικαιούται επικουρική προστασία όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι για να θεωρείται ότι:
 - α) έχει διαπράξει έγκλημα κατά της ειρήνης, έγκλημα πολέμου ή έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, όπως τα εγκλήματα αυτά ορίζονται στις διεθνείς συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί με σκοπό τη θέσπιση διατάξεων σχετικών με τα εγκλήματα αυτά·
 - β) έχει διαπράξει σοβαρό έγκλημα·
 - γ) είναι ένοχος πράξεων που αντιβαίνουν προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών όπως ορίζονται στο προοίμιο και στα άρθρα 1 και 2 του καταστατικού χάρτη των Ηνωμένων Εθνών·
 - δ) συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία ή για την ασφάλεια του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ~~βρίσκοντα~~.
2. Η παράγραφος 1 έχει εφαρμογή στα πρόσωπα που είναι ηθικοί αυτουργοί ή συμμετέχουν άλλως στη διάπραξη των εγκλημάτων ή πράξεων που αναφέρονται στην εν λόγω παράγραφο.
3. Τα κράτη μέλη δύνανται να αποκλείουν τους υπηκόους τρίτων χωρών ή τους ανιθαγενείς από το δικαίωμα επικουρικής προστασίας, εάν τα πρόσωπα αυτά διέπραξαν, πριν από την εισδοχή τους στο κράτος μέλος, ένα ή περισσότερα εγκλήματα, εκτός του πεδίου εφαρμογής της παραγράφου 1, τα οποία θα επέσυραν την ποινή της φυλάκισης εάν είχαν διαπραχθεί στο οικείο κράτος μέλος, και εγκατέλειψαν τη χώρα καταγωγής τους αποκλειστικά και μόνο για να αποφύγουν κυρώσεις συνεπεία των εγκλημάτων αυτών.

Καθεστώς επικουρικής προστασίας

Άρθρο 18

Χορήγηση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας

Τα κράτη μέλη χορηγούν καθεστώς επικουρικής προστασίας σε υπηκόους τρίτων χωρών ή σε ανιθαγενείς που πληρούν τις οικείες προϋποθέσεις σύμφωνα με τα κεφάλαια II και V.

Άρθρο 19

Ανάκληση, τερματισμός ή άρνηση ανανέωσης του καθεστώτος επικουρικής προστασίας

1. Όσον αφορά αιτήσεις διεθνούς προστασίας οι οποίες υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη ανακαλούν, τερματίζουν ή αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς επικουρικής προστασίας ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, το οποίο χορηγήθηκε από κυβερνητικό, διοικητικό, δικαστικό ή οιονεί δικαστικό όργανο, εφόσον το πρόσωπο αυτό παύσει να δικαιούται επικουρικής προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 16.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να ανακαλούν, να τερματίζουν ή να αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς επικουρικής προστασίας ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ανιθαγενούς, το οποίο χορηγήθηκε από κυβερνητικό, διοικητικό, δικαστικό ή οιονεί δικαστικό όργανο, εφόσον μετά τη χορήγηση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας το πρόσωπο αυτό θα έπρεπε να είχε αποκλεισθεί από το δικαίωμα επικουρικής προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 3.
3. Τα κράτη μέλη ανακαλούν, τερματίζουν ή αρνούνται να ανανεώσουν το καθεστώς επικουρικής προστασίας ενός υπηκόου τρίτης χώρας ή ενός ανιθαγενούς, εάν:
 - α) αφού του αναγνωρισθεί το καθεστώς αυτό, το εν λόγω πρόσωπο έπρεπε να είχε αποκλεισθεί ή αποκλείεται του δικαιώματος επικουρικής προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφοι 1 και 2·
 - β) η εκ μέρους του διαστρέβλωση ή παράλειψη γεγονότων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης πλαστών εγγράφων, υπήρξε αποφασιστική για τη χορήγηση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας.
4. Με την επιφύλαξη του καθήκοντος του υπηκόου τρίτης χώρας ή του ανιθαγενούς, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1, να αποκαλύπτει κάθε σχετικό στοιχείο και να προσκομίζει κάθε σχετικό έγγραφο το οποίο έχει στη διάθεσή του, το κράτος μέλος το οποίο έχει αναγνωρίσει το καθεστώς επικουρικής προστασίας καταδεικνύει σε εξατομικευμένη βάση ότι ο ενδιαφερόμενος έχει παύσει να δικαιούται ή δεν

δικαιούται επικουρική προστασία σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 3 του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Περιεχόμενο της διεθνούς προστασίας

Άρθρο 20

Γενικοί κανόνες

1. Το παρόν κεφάλαιο δεν θίγει τα δικαιώματα που προβλέπονται στη σύμβαση της Γενεύης.
2. Το παρόν κεφάλαιο έχει εφαρμογή στους πρόσφυγες και στα πρόσωπα που δικαιούνται επικουρική προστασία, εκτός αν ορίζεται άλλως.
3. Κατά την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη την ειδική κατάσταση ευάλωτων προσώπων, όπως οι ανήλικοι, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι, τα πρόσωπα με ειδικές ανάγκες, οι ηλικιωμένοι, οι έγκυοι, οι άγαμοι γονείς που έχουν ανήλικα τέκνα ⇨, τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, πρόσωπα με προβλήματα ψυχικής υγείας ⇐ και πρόσωπα που υπήρξαν θύματα βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλων σοβαρών μορφών ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας.
4. Η παράγραφος 3 έχει εφαρμογή μόνο στα πρόσωπα για τα οποία διαπιστώνεται ότι έχουν ειδικές ανάγκες μετά από εξατομικευμένη αξιολόγηση της περίπτωσης τους.
5. Το βέλτιστο μείζον συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα για τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου που αφορούν ανηλίκους.

~~6. Τα κράτη μέλη δύνανται να περιορίζουν, εντός των ορίων της σύμβασης της Γενεύης, τα ευεργετήματα του παρόντος κεφαλαίου τα οποία παρέχονται σε πρόσφυγα, το καθεστώς ως πρόσφυγα του οποίου έχει χορηγηθεί βάσει δραστηριοτήτων στις οποίες επιδόθηκε με μοναδικό ή κύριο σκοπό τη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας.~~

~~7. Τα κράτη μέλη δύνανται να περιορίζουν, εντός των ορίων των διεθνών τους υποχρεώσεων, τα ευεργετήματα του παρόντος κεφαλαίου, τα οποία παρέχονται σε πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία, το καθεστώς επικουρικής προστασίας του οποίου έχει χορηγηθεί βάσει δραστηριοτήτων στις οποίες επιδόθηκε με μοναδικό ή κύριο σκοπό τη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για να αναγνωρισθεί ως πρόσωπο που δικαιούται επικουρικής προστασίας.~~

Άρθρο 21

Προστασία από την επαναπροώθηση

1. Τα κράτη μέλη σέβονται την αρχή της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τις διεθνείς τους υποχρεώσεις.
2. Οσάκις δεν απαγορεύεται από τις διεθνείς υποχρεώσεις της παραγράφου 1, ένα κράτος μέλος δύναται να επαναπροωθήσει πρόσφυγα, ανεξαρτήτως του αν αναγνωρίζεται επισήμως ως τέτοιος, όταν:
 - α) υφίστανται εύλογοι λόγοι για να θεωρείται ότι το εν λόγω πρόσωπο αποτελεί κίνδυνο για την ασφάλεια του κράτους μέλους στο οποίο ευρίσκεται· ή
 - β) δεδομένου ότι έχει καταδικασθεί τελεσίδικα για τη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος, συνιστά κίνδυνο για την κοινωνία του κράτους μέλους αυτού.
3. Τα κράτη μέλη δύνανται να ανακαλούν, να τερματίζουν ή να αρνούνται να ανανεώσουν ή να χορηγήσουν την άδεια διαμονής ~~παρामीνης~~ πρόσφυγα επί του οποίου έχει εφαρμογή η παράγραφος 2.

Άρθρο 22

Ενημέρωση

Τα κράτη μέλη παρέχουν \Rightarrow στους δικαιούχους \Leftarrow ~~στα άτομα που έχουν αναγνωρισθεί ως χρήζοντα~~ διεθνούς προστασίας, το συντομότερο δυνατόν μετά τη χορήγηση του αντίστοιχου καθεστώτος, πρόσβαση σε πληροφορίες, σε γλώσσα \Rightarrow την οποία ευλόγως εικάζεται \Leftarrow ~~που πιθανολογείται~~ ότι κατανοούν, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις από το εν λόγω καθεστώς.

Άρθρο 23

Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας.
2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα μέλη της οικογένειας του δικαιούχου ~~του καθεστώτος πρόσφυγα ή του καθεστώτος της επικουρικής~~ \Rightarrow διεθνούς \Leftarrow

προστασίας, που δεν πληρούν ατομικώς τις προϋποθέσεις για την αναγνώριση ~~των καθεστώτων αυτών~~ ⇒ της προστασίας αυτής ⇐, να δικαιούνται να αιτηθούν τα ευεργετήματα των άρθρων 24 έως 34, σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες και ~~καθόσον εφόσον~~ αυτό συμβιβάζεται με το προσωπικό νομικό καθεστώς του μέλους της οικογένειας.

~~Όσον αφορά τα μέλη της οικογένειας των δικαιούχων του καθεστώτος επικουρικής προστασίας, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν τους όρους που ισχύουν για τα ευεργετήματα αυτά.~~

~~Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη μεριμνούν ούτως ώστε τα τυχόν παρεχόμενα ευεργετήματα να εξασφαλίζουν κανονποιητικό βιοτικό επίπεδο.~~

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν έχουν εφαρμογή όταν το μέλος της οικογένειας αποκλείεται ή θα αποκλειόταν από ~~το καθεστώς πρόσφυγα ή το καθεστώς επικουρικής~~ ⇒ τη διεθνή ⇐ προστασία, κατ' εφαρμογή των κεφαλαίων III και V.
4. ~~Ανεξαρτήτως~~ Κατά παρέκκλιση των παραγράφων 1 και 2, τα κράτη μέλη δύνανται να αρνούνται, να περιορίζουν ή να ανακαλούν τα προαναφερόμενα ευεργετήματα για λόγους εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.
5. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι το παρόν άρθρο έχει εφαρμογή και σε άλλους στενούς συγγενείς οι οποίοι συγκατοικούσαν με την οικογένεια ως τμήμα της κατά τον χρόνο αναχώρησης από τη χώρα καταγωγής, ήταν δε τότε εξαρτημένοι, εν όλω ή κατά κύριο λόγο, από τον δικαιούχο ~~καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής~~ ⇒ διεθνούς ⇐ προστασίας.

Άρθρο 24

Άδειες διαμονής παραμονής

1. Το συντομότερο μετά τη χορήγηση του σχετικού καθεστώτος, με την επιφύλαξη του άρθρου 21 παράγραφος 3 και εάν δεν υφίστανται επιτακτικοί λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης περί του αντιθέτου, τα κράτη μέλη χορηγούν στους δικαιούχους ~~του καθεστώτος πρόσφυγα~~ ⇒ διεθνούς προστασίας ⇐ άδεια διαμονής παραμονής, η οποία πρέπει να ισχύει για μία τριετία τουλάχιστον και να είναι ανανεώσιμη.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 23 παράγραφος 1, η άδεια διαμονής παραμονής που χορηγείται στα μέλη της οικογένειας των δικαιούχων ~~του καθεστώτος πρόσφυγα~~ ⇒ διεθνούς προστασίας ⇐ μπορεί να ισχύει για διάστημα μικρότερο των τριών ετών και να είναι ανανεώσιμη.

~~2. Το συντομότερο μετά την αναγνώριση του σχετικού καθεστώτος τα κράτη μέλη χορηγούν στους δικαιούχους του καθεστώτος επικουρικής προστασίας άδεια παραμονής η οποία πρέπει να ισχύει για ένα έτος τουλάχιστον και να είναι ανανεώσιμη εκτός αν επιβάλλουν άλλως επιτακτικοί λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.~~

Άρθρο 25

Ταξιδιωτικό έγγραφο

1. Τα κράτη μέλη χορηγούν στους δικαιούχους καθεστώτος πρόσφυγα ταξιδιωτικά έγγραφα σύμφωνα με το υπόδειγμα που περιέχεται στο παράρτημα της σύμβασης της Γενεύης, ούτως ώστε να μπορούν να ταξιδεύσουν στο εξωτερικό, εκτός αν το αντίθετο υπαγορεύεται από επιτακτικούς λόγους εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.
2. Τα κράτη μέλη χορηγούν στους δικαιούχους καθεστώτος επικουρικής προστασίας οι οποίοι αδυνατούν να εξασφαλίσουν εθνικό διαβατήριο, έγγραφο που τους επιτρέπουν να ταξιδεύουν \Rightarrow εκτός του εδάφους τους \Leftarrow , ~~τουλάχιστον όταν προκύπτουν σοβαροί ανθρωπιστικοί λόγοι που απαιτούν την παρουσία τους σε άλλο κράτος~~, εκτός αν υπαγορεύεται το αντίθετο από επιτακτικούς λόγους εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης.

Άρθρο 26

Πρόσβαση στην απασχόληση

1. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν στους δικαιούχους ~~του καθεστώτος πρόσφυγα~~ \Rightarrow διεθνούς προστασίας \Leftarrow να ασκούν μισθωτή ή ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται γενικά στο επάγγελμα και στη δημόσια διοίκηση, αμέσως μετά τη χορήγηση ~~του καθεστώτος πρόσφυγα~~ \Rightarrow προστασίας \Leftarrow .
2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να παρέχονται στους δικαιούχους ~~του καθεστώτος πρόσφυγα~~ \Rightarrow διεθνούς προστασίας \Leftarrow δυνατότητες να συμμετέχουν σε ορισμένες δραστηριότητες, όπως εκπαιδευτικά προγράμματα για ενήλικες τα οποία σχετίζονται με την απασχόληση, επαγγελματική κατάρτιση \Rightarrow , συμπεριλαμβανομένων μαθημάτων κατάρτισης για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων, \Leftarrow ~~και~~ πρακτική εξάσκηση σε χώρους εργασίας \Rightarrow και παροχή συμβουλών από υπηρεσίες απασχόλησης \Leftarrow , υπό όρους ισοδύναμους με τους ισχύοντες για τους ~~ημεδαπούς~~ υπηκόους τους.

↓ νέο

3. Τα κράτη μέλη καταβάλλουν προσπάθειες για να διευκολύνουν την πρόσβαση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε εκπαιδευτικά προγράμματα τα οποία σχετίζονται με την απασχόληση και στην επαγγελματική κατάρτιση που αναφέρονται στην παράγραφο 2 μέσω μέτρων, όπως η παροχή, όπου ενδείκνυται, υποτροφιών και δανείων για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης ή της δυνατότητας μερικής απασχόλησης και μερικής παρακολούθησης σπουδών.

~~3. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν στους δικαιούχους καθεστώτος επικουρικής προστασίας να ασκούν μισθωτή ή ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα σύμφωνα με τους κανόνες και τους όρους που εφαρμόζονται γενικά στο επάγγελμα και στη δημόσια διοίκηση, αμέσως μετά την αναγνώριση του καθεστώτος επικουρικής προστασίας. Η κατάσταση της αγοράς εργασίας στα κράτη μέλη μπορεί να λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ άλλων και για τον ενδεχόμενο προσδιορισμό προτεραιοτήτων όσον αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση για περιορισμένο χρονικό διάστημα που καθορίζεται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο δικαιούχος του καθεστώτος επικουρικής προστασίας να έχει πρόσβαση σε θέση απασχόλησης για την οποία έχει λάβει προσφορά σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες για τον προσδιορισμό προτεραιοτήτων στην αγορά εργασίας.~~

~~4. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι δικαιούχοι καθεστώτος επικουρικής προστασίας να έχουν πρόσβαση σε ορισμένες δραστηριότητες, όπως εκπαιδευτικά προγράμματα για ενήλικες τα οποία σχετίζονται με την απασχόληση, επαγγελματική κατάρτιση και πρακτική εξάσκηση σε χώρους εργασίας, υπό όρους που θα πρέπει να αποφασισθούν από τα κράτη μέλη.~~

4. 5 Εφαρμόζεται το ισχύον δίκαιο των κρατών μελών σχετικά με την αμοιβή, την πρόσβαση στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης όσον αφορά τη μισθωτή ή ανεξάρτητη δραστηριότητα καθώς και άλλους όρους εργασίας.

Άρθρο 27

Πρόσβαση στην εκπαίδευση

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν πλήρη πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα σε κάθε ανήλικο στον οποίο έχει χορηγηθεί ~~καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής~~ ⇒ διεθνής ⇐ προστασίας ~~υπό όρους ίδιους με τους ισχύοντες για τους ημεδαπούς υπηκόους τους.~~
2. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν στους ενήλικες στους οποίους έχει χορηγηθεί ~~καθεστώς πρόσφυγα ή επικουρικής~~ ⇒ διεθνής ⇐ προστασίας ~~την πρόσβαση στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα και σε προγράμματα περαιτέρω κατάρτισης ή επιμόρφωσης, υπό όρους ίδιους με τους ισχύοντες για τους νομίμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών.~~

~~3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ίση μεταχείριση μεταξύ των δικαιούχων του καθεστώτος πρόσφυγα ή του καθεστώτος επικουρικής προστασίας και ημεδαπών στο πλαίσιο των υφιστάμενων διαδικασιών αναγνώρισης αλλοδαπών πτυχίων, πιστοποιητικών και λοιπών αποδεικτικών επίσημων τίτλων.~~

Άρθρο 28

Πρόσβαση σε διαδικασίες για την αναγνώριση τίτλων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ίση μεταχείριση μεταξύ των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και των υπηκόων τους στο πλαίσιο των υφιστάμενων διαδικασιών αναγνώρισης αλλοδαπών πτυχίων, πιστοποιητικών και λοιπών αποδεικτικών επίσημων τίτλων.
2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, οι οποίοι δεν μπορούν να παράσχουν τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία των τίτλων τους, να έχουν πρόσβαση σε κατάλληλα προγράμματα για την αξιολόγηση, την επικύρωση και την πιστοποίηση της προηγούμενης μάθησής τους. Αυτά τα μέτρα τηρούν τα άρθρα 2 παράγραφος 2 και 3 παράγραφος 3 της οδηγίας 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων²⁰.
3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε το κόστος των διαδικασιών να μην αποτρέπει τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας από την επιδίωξη είτε αναγνώρισης των αλλοδαπών τους πτυχίων, πιστοποιητικών και λοιπών αποδεικτικών επίσημων τίτλων είτε πιστοποίησης της προηγούμενης μάθησής τους.

Άρθρο ~~28~~29**Κοινωνική αρωγή**

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι δικαιούχοι ~~καθεστώτος πρόσφυγα και καθεστώτος επικουρικής~~ ⇒ διεθνούς ⇐ προστασίας να λαμβάνουν στο κράτος μέλος στο οποίο ~~έχουν~~ ⇒ έχει ⇐ χορηγηθεί ~~τα καθεστώτα αυτά~~ ⇒ η προστασία αυτή ⇐ την αναγκαία συνδρομή, από άποψη κοινωνικής αρωγής, όπως οι υπήκοοι του εν λόγω κράτους μέλους.
2. ~~Κατ' εξαίρεση από τον γενικό κανόνα της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν την κοινωνική αρωγή που χορηγείται στους δικαιούχους του καθεστώτος επικουρικής προστασίας στα βασικά ευεργετήματα, τα οποία θα χορηγούνται στα ίδια επίπεδα και υπό τους ίδιους όρους επιλεξιμότητας που ισχύουν για τους υπηκόους τους.~~

²⁰ EE L 255 της 30.9.2005, σ. 22.

Ιατρική περίθαλψη

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι δικαιούχοι ~~καθεστώτος πρόσφυγα και καθεστώτος επικουρικής~~ ⇒ διεθνούς <⇒ προστασίας να έχουν πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη υπό όρους ίδιους με τους ισχύοντες για τους υπηκόους του κράτους μέλους που έχει χορηγήσει ~~το καθεστώς αυτό~~ ⇒ την προστασία αυτή <⇒.

~~2. Κατ' εξαίρεση από τον γενικό κανόνα της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν την ιατρική περίθαλψη που χορηγείται στους δικαιούχους του καθεστώτος επικουρικής προστασίας στα βασικά ευεργετήματα, τα οποία θα χορηγούνται στα ίδια επίπεδα και υπό τους ίδιους όρους επιλεξιμότητας που ισχύουν για τους υπηκόους τους.~~

- ~~2.~~ Τα κράτη μέλη παρέχουν, υπό ίδιους όρους ~~επιλεξιμότητας~~ πρόσβασης με τους ισχύοντες για τους υπηκόους του κράτους μέλους που έχει χορηγήσει το καθεστώς, επαρκή ιατρική περίθαλψη ⇒ , συμπεριλαμβανομένης της περίθαλψης που αφορά την ψυχική υγεία όπου απαιτείται, <⇒ στους δικαιούχους ~~καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής~~ ⇒ διεθνούς <⇒ προστασίας οι οποίοι έχουν ιδιαίτερες ανάγκες, π.χ. τις εγκύους, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τα πρόσωπα που έχουν υποστεί βασανιστήρια, βιασμό ή άλλες σοβαρές μορφές ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας ή τους ανηλίκους που υπήρξαν θύματα οποιασδήποτε μορφής κακομεταχείρισης, αμέλειας, εκμετάλλευσης, βασανιστηρίων, βάνανυσης, απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης ή που έχουν υποφέρει από ένοπλες συγκρούσεις.

Ασυνόδευτοι ανήλικοι

1. Το συντομότερο δυνατόν από τη χορήγηση ~~του καθεστώτος πρόσφυγα ή του καθεστώτος επικουρικής~~ ⇒ διεθνούς <⇒ προστασίας, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν την εκπροσώπηση των ασυνόδευτων ανηλίκων με το διορισμό κηδεμόνα ή, όπου χρειάζεται, με την ανάθεση της σχετικής ευθύνης σε οργάνωση επιφορτισμένη με τη μέριμνα και την ευημερία ανηλίκων ή με οποιαδήποτε άλλη ενδεδειγμένη μορφή εκπροσώπησης, συμπεριλαμβανομένης της βασιζόμενης στη νομοθεσία ή σε απόφαση Αδικαστηρίου.
2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ανάγκες του ανηλίκου να καλύπτονται δεόντως κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας από τον διορισμένο κηδεμόνα ή εκπρόσωπο. Οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν τακτικά την κατάσταση.
3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ασυνόδευτοι ανήλικοι να τοποθετούνται είτε:
 - α) μαζί με ενήλικους συγγενείς· ή
 - β) σε οικογένεια που θα έχει την επιμέλεια του ανηλίκου· ή

- γ) σε ειδικά κέντρα φιλοξενίας ανηλίκων· ή
- δ) σε άλλου είδους καταλύματα κατάλληλα για ανηλίκους.

Εν προκειμένω, οι απόψεις του τέκνου λαμβάνονται υπόψη, ανάλογα με την ηλικία του και το βαθμό ωριμότητάς του.

4. Τα αδέρφια παραμένουν ενωμένα, στο μέτρο του δυνατού, λαμβανομένου υπόψη του μείζονος συμφέροντος του ενδιαφερομένου ανηλίκου και, ειδικότερα, της ηλικίας και του βαθμού ωριμότητάς του/της. Οι μεταβολές κατοικίας των ασυνόδευτων ανηλίκων περιορίζονται στο ελάχιστο.
5. Τα κράτη μέλη \Rightarrow θεσπίζουν διαδικασίες για την αναζήτηση των μελών της οικογένειας του ασυνόδευτου ανηλίκου το συντομότερο δυνατόν μετά τη χορήγηση της διεθνούς προστασίας \Leftarrow ενώ \Rightarrow προστατεύουν το μείζον συμφέρον του ανηλίκου. \Leftarrow ~~στο πλαίσιο της προστασίας του μείζονος συμφέροντος του ασυνόδευτου ανηλίκου, καταβάλλουν προσπάθεια για τον ταχύτερο δυνατό εντοπισμό των μελών της οικογένειας του ανηλίκου.~~ Σε περιπτώσεις ενδεχόμενης απειλής κατά της ζωής ή της ακεραιότητας του ανηλίκου ή των στενών συγγενών του, ιδίως εάν έχουν παραμείνει στη χώρα καταγωγής, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ούτως ώστε η συλλογή, επεξεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με τα πρόσωπα αυτά να γίνεται σε εμπιστευτική βάση.
6. Τα άτομα που ασχολούνται με ασυνόδευτους ανηλίκους έχουν ήδη \Rightarrow και συνεχίζουν να \Leftarrow ~~ή~~ λαμβάνουν κατάλληλη κατάρτιση όσον αφορά τις ανάγκες τους.

Άρθρο ~~31~~32

Πρόσβαση σε κατάλυμα

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι δικαιούχοι ~~καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής~~ \Rightarrow διεθνούς \Leftarrow προστασίας να έχουν πρόσβαση σε κατάλυμα υπό όρους ισοδύναμους με τους ισχύοντες για ~~τους~~ \Rightarrow άλλους \Leftarrow υπηκόους ~~άλλων~~ τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στο έδαφός τους. \Rightarrow Τα κράτη μέλη καταβάλλουν προσπάθειες για την υλοποίηση πολιτικών που αποβλέπουν στην πρόληψη των διακρίσεων έναντι των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και στη διασφάλιση ίσων ευκαιριών όσον αφορά την πρόσβαση σε κατάλυμα. \Leftarrow

Άρθρο ~~32~~33

Ελεύθερη κυκλοφορία εντός του κράτους μέλους

Τα κράτη μέλη επιτρέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία εντός του εδάφους τους των δικαιούχων ~~καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής~~ \Rightarrow διεθνούς \Leftarrow προστασίας, υπό όρους και περιορισμούς ίδιους με τους ισχύοντες για άλλους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στο έδαφος τους.

Πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης

1. Προκειμένου να διευκολυνθεί η ένταξη των προσφύγων ~~⇒~~ δικαιούχων διεθνούς προστασίας ~~⇐~~ στην κοινωνία, τα κράτη μέλη ~~⇒~~ μεριμνούν για την πρόσβαση σε ~~⇐~~ προβλέπων προγράμματα ένταξης τα οποία θεωρούν κατάλληλα ~~⇒~~ για να λάβουν υπόψη τις ειδικές ανάγκες των δικαιούχων διεθνούς προστασίας ~~⇐~~ ή δημιουργούν προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την πρόσβαση σε παρόμοια προγράμματα.

~~1. Όπου αυτό θεωρείται κατάλληλο από τα κράτη μέλη, παρέχεται πρόσβαση σε προγράμματα ένταξης στους δικαιούχους επικουρικής προστασίας.~~

↓ νέο

2. Αυτά τα προγράμματα ένταξης θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν εισαγωγικά προγράμματα και γλωσσική κατάρτιση προσαρμοσμένα, στο μέτρο του δυνατού, στις ανάγκες των δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

↓ 2004/83/EK (προσαρμοσμένο)
⇒ νέο

Επαναπατρισμός

Τα κράτη μέλη δύνανται να παρέχουν συνδρομή στους δικαιούχους ~~καθεστώτος πρόσφυγα ή επικουρικής~~ ~~⇒~~ διεθνούς ~~⇐~~ προστασίας οι οποίοι επιθυμούν να επαναπατρισθούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

Διοικητική συνεργασία

Συνεργασία

Τα κράτη μέλη ορίζουν εθνικά σημεία επαφής και γνωστοποιούν τη διεύθυνσή τους στην Επιτροπή ~~η οποία~~ Η Επιτροπή με τη σειρά της ~~την~~ γνωστοποιεί τις πληροφορίες αυτές στα υπόλοιπα κράτη μέλη.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν, σε συνεννόηση με την Επιτροπή, κάθε πρόσφορο μέτρο για την ανάπτυξη απευθείας συνεργασίας και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών.

Άρθρο ~~3637~~

Προσωπικό

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρχές και οι λοιποί οργανισμοί που εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία να έχουν ήδη λάβει την απαραίτητη κατάρτιση και δεσμεύονται από την αρχή της εμπιστευτικότητας όπως ορίζεται στο εθνικό δίκαιο, όσον αφορά κάθε πληροφορία την οποία λαμβάνουν στο πλαίσιο της εργασίας τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ

Τελικές διατάξεις

Άρθρο ~~3738~~

Εκθέσεις

1. Έως ~~τις 10 Απριλίου 2008~~ ⇨ [...] ⇩, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και προτείνει τυχόν τροποποιήσεις που είναι αναγκαίες. ~~Οι εν λόγω προτάσεις τροποποιήσεων αφορούν κατά προτεραιότητα τα άρθρα 15, 26 και 33.~~ Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή όλα τα στοιχεία που είναι χρήσιμα για την κατάρτιση της εν λόγω έκθεσης έως ~~τις 10 Οκτωβρίου 2007~~ ⇨ [...] ⇩.
2. Μετά την υποβολή της εν λόγω έκθεσης η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, τουλάχιστον ανά πενταετία, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο ~~3839~~

Μεταφορά στο ~~εσωτερικό~~ εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές και κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με ~~την παρούσα οδηγία έως τις 10 Οκτωβρίου 2006~~ ☒ τα άρθρα [...] [Πρόκειται για τα άρθρα που τροποποιήθηκαν ως προς την ουσία σε σχέση με την ~~προϋπάρχουσα~~ προηγούμενη οδηγία] έως τις [...] το αργότερο ☒. ~~Ενημερώνουν~~ ☒ Γνωστοποιούν ☒ αμέσως ~~σχετικά την~~ ☒ στην ☒ Επιτροπή ☒ το κείμενο των διατάξεων αυτών και πίνακα αντιστοιχίας μεταξύ των διατάξεων αυτών και της παρούσας οδηγίας ☒.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από τέτοια παραπομπή κατά την επίσημη

δημοσίευσή τους. ~~Ο τρόπος της παραπομπής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.~~
 Επίσης περιέχουν δήλωση ότι οι παραπομπές στις υφιστάμενες νομοθετικές και κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις της οδηγίας που καταργήθηκε από την παρούσα οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τον τρόπο της παραπομπής και τον τρόπο διατύπωσης της δήλωσης.

2. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των κυριότερων διατάξεων ~~εσωτερικού εθνικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται~~ διέπονται από την παρούσα οδηγία και πίνακα αντιστοιχίας μεταξύ των διατάξεων αυτών και της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 40

Κατάργηση

Η οδηγία 2004/83/EK καταργείται από [την επομένη της ημερομηνίας η οποία ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου ... της παρούσας οδηγίας], με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών που αφορούν την προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας που ορίζεται στο Παράρτημα I, Μέρος Β.

Οι παραπομπές στην καταργηθείσα οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που εμφανίζεται στο παράρτημα II.

 2004/83/EK (προσαρμοσμένο)

Άρθρο ~~39~~41

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα άρθρα [...] εφαρμόζονται από [την επομένη της ημερομηνίας η οποία ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου ...].

Άρθρο ~~404~~42

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Βρυξέλλες [...]

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
[...]

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
[...]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Μέρος Α

Καταργηθείσα οδηγία
(που αναφέρεται στο άρθρο 40)

Οδηγία 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου

(ΕΕ L 304 της 30.9.2004, σ. 12)

Μέρος Β

Προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο
(που αναφέρεται στο άρθρο 39)

Οδηγία	Προθεσμία μεταφοράς
2004/83/ΕΚ	10 Οκτωβρίου 2006

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Οδηγία 2004/83/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2, εισαγωγική φράση	Άρθρο 2, εισαγωγική φράση
Άρθρο 2 στοιχείο α)	Άρθρο 2 στοιχείο α)
-	Άρθρο 2 στοιχείο β)
Άρθρο 2 στοιχεία β) – ζ)	Άρθρο 2 στοιχεία γ) – η)
-	Άρθρο 2 θ)
Άρθρο 2 η)	Άρθρο 2 ι) πρώτη και δεύτερη περίπτωση
-	Άρθρο 2 ι) τρίτη, τέταρτη και πέμπτη περίπτωση
-	Άρθρο 2 στοιχείο ια)
Άρθρο 2 στοιχείο θ)	Άρθρο 2 στοιχείο ιβ)
Άρθρο 2 στοιχείο ι)	Άρθρο 2 στοιχείο ιγ)
Άρθρο 2 στοιχείο ια)	Άρθρο 2 στοιχείο ιδ)
Άρθρο 3	Άρθρο 3
Άρθρο 4	Άρθρο 4
Άρθρο 5	Άρθρο 5
Άρθρο 6	Άρθρο 6
Άρθρο 7	Άρθρο 7
Άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 8 παράγραφος 3	-
Άρθρο 9	Άρθρο 9
Άρθρο 10	Άρθρο 10
Άρθρο 11 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 11 παράγραφοι 1 και 2
-	Άρθρο 11 παράγραφος 3

Άρθρο 12	Άρθρο 12
Άρθρο 13	Άρθρο 13
Άρθρο 14	Άρθρο 14
Άρθρο 15	Άρθρο 15
Άρθρο 16 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 16 παράγραφοι 1 και 2
-	Άρθρο 16 παράγραφος 3
Άρθρο 17	Άρθρο 17
Άρθρο 18	Άρθρο 18
Άρθρο 19	Άρθρο 19
Άρθρο 20 παράγραφοι 1 έως 5	Άρθρο 20 παράγραφοι 1 έως 5
Άρθρο 20 παράγραφοι 6 και 7	-
Άρθρο 21	Άρθρο 21
Άρθρο 22	Άρθρο 22
Άρθρο 23 παράγραφος 1	Άρθρο 23 παράγραφος 1
Άρθρο 23 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 23 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 23 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο	-
Άρθρο 23 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο	-
Άρθρο 23 παράγραφοι 3 έως 5	Άρθρο 23 παράγραφοι 3 έως 5
Άρθρο 24 παράγραφος 1	Άρθρο 24 παράγραφος 1
Άρθρο 24 παράγραφος 2	-
Άρθρο 25	Άρθρο 25
Άρθρο 26 παράγραφοι 1 έως 3	Άρθρο 26 παράγραφοι 1 έως 3
Άρθρο 26 παράγραφος 4	-
Άρθρο 26 παράγραφος 5	Άρθρο 26 παράγραφος 4
Άρθρο 27 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 27 παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 27 παράγραφος 3	Άρθρο 28 παράγραφος 1
-	Άρθρο 28 παράγραφοι 2 και 3

Άρθρο 28 παράγραφος 1	Άρθρο 29 παράγραφος 1
Άρθρο 28 παράγραφος 2	-
Άρθρο 29 παράγραφος 1	Άρθρο 30 παράγραφος 1
Άρθρο 29 παράγραφος 2	-
Άρθρο 29 παράγραφος 3	Άρθρο 30 παράγραφος 2
Άρθρο 30	Άρθρο 31
Άρθρο 31	Άρθρο 32
Άρθρο 32	Άρθρο 33
Άρθρο 33	Άρθρο 34
Άρθρο 34	Άρθρο 35
Άρθρο 35	Άρθρο 36
Άρθρο 36	Άρθρο 37
Άρθρο 37	Άρθρο 38
Άρθρο 38	Άρθρο 39
-	Άρθρο 40
Άρθρο 39	Άρθρο 41
Άρθρο 40	Άρθρο 42
-	Παράρτημα I
-	Παράρτημα II